ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများထဲမှ အရည်အချင်းရှိသော်လည်း မီးခဲပြာဖုံးဖြစ်နေသည့်

လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ၊ လူကောင်း၊ လူတော်များ

ဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ ကျင်းပပြုလုပ်သော

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှတ်တမ်း

အမှတ်စဉ် – (၄)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်ရေး

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

နေပြည်တော်

၁၇–၁၂–၂၀၂၁ ခုနှစ်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်	၁
၂	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင်ပြောကြားသော ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး၏ အဖွင့်အမှာစကား	၂-၈
၃	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ နိဂုံးချုပ် အမှာစကား	၉-၁၂
၄	သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးလှမျိုးအောင်မှ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေး တင်ပြခြင်း	၁၃-၃၂
၅	ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မန္တလေးရုံးခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဇော်မျိုးလတ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝ အခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်း	၃၃-၄၄
၆	အုပ်စု(က)၏ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်	၄၅-၅၆
၇	အုပ်စု(ခ)၏ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်	၅၇-၆၂
၈	အုပ်စု(ဂ)၏ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်	၆၃-၆၉
၉	အုပ်စု(ဃ)၏ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်	၇၀-၈၀
၁၀	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များ	၈၁-၈၂
၁၁	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများ	၈၃-၈၇

“သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး”
အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်

နေ့ရက်	–	၁၇-၁၂-၂၀၂၁ ရက် (သောကြာနေ့)	
အချိန်	–	နေ့လယ် (၁:၀၀) နာရီမှ ညနေ (၅:၀၀) နာရီထိ	
နေရာ	–	ကျောက်စိမ်းခန်းမ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်။	
အစီအစဉ်(၁)	–	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	(၁:၀၀)
အစီအစဉ်(၂)	–	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးမှ အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားခြင်း	(၁:၀၀-၁:၁၅)
အစီအစဉ်(၃)	–	မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဌ ဦးရန်ဝင်းမှ အမှာစကား ပြောကြားခြင်း	(၁:၁၅- ၁:၃၀)
အစီအစဉ်(၄)	–	သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးလှမျိုးအောင်မှ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေး တင်ပြခြင်း	(၁:၃၀ -၁:၅၀)
အစီအစဉ်(၅)	–	ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မန္တလေးရုံးခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဇော်မျိုးလတ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်း	(၁:၅၀ -၂:၁၀)
အစီအစဉ်(၆)		အဖွဲ့(၄)ဖွဲ့ခွဲ၍ အဖွဲ့ လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း	(၂:၃၀ -၃:၁၅)
အစီအစဉ်(၇)	–	အဖွဲ့(၄)ဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များမှ Panel Discussion ပြုလုပ်တင်ပြခြင်း	(၃:၁၅ – ၄:၀၀)
အစီအစဉ်(၈)	–	Question & Answer ပြုလုပ်ခြင်း	(၄:၀၀ -၄:၁၅)
အစီအစဉ်(၉)	–	Moderator မှ ဆွေးနွေးချက်ရလဒ်များကို အခြေခံ၍ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် မည်သို့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ကို သုံးသပ်ဖော်ထုတ် တင်ပြခြင်း	(၄:၁၅ -၄:၃၀)
အစီအစဉ်(၁၀)		မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဌ ဦးရန်ဝင်းမှ ဆွေးနွေးချက်ရလဒ်များအပေါ် သုံးသပ်အကြံပြုခြင်း	(၄:၃၀ -၄:၄၅)
အစီအစဉ်(၁၁)	–	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးမှ နိဂုံးချုပ် အမှာစကားပြောကြား ခြင်း	(၄:၄၅ -၅:၀၀)
အစီအစဉ်(၁၂)	–	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ပြီးမြောက်ခြင်း	(၅:၀၀)

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်တွင် ၂၀၂၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် " သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ" တွင် ပြောကြားခဲ့သော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဌေးအောင်၏ အဖွင့်အမှာစကား

ယနေ့အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်လာကြတဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့်တကွ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဌာနခွဲတာဝန်ခံညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ အားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေလို့ ဦးစွာပဏာမ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ဝန်ကြီးဌာနသို့ မလာခင် အချိန်အထိ ကျောင်းများတွင် စာသင်သည့်အခါတွင် Level အမျိုးမျိုး တွေ့ရပါကြောင်း၊ Diploma Level ကျောင်းသားများလည်း ရှိပါကြောင်း၊ စာသင်ကြား သည့်အခါတွင် Ecotourism Subject နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပေးရသည်များ ရှိပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ဆွေးနွေးရသည့်အခါ ကျွန်တော် ပြောပြလေ့ရှိသည့် စကားမှာ Ecotourism အကြောင်းကို မိမိ သိခဲ့ရသည်၊ သင်ခဲ့ရသည်မှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ခန့်က Tourism နှင့်ပတ်သက်ပြီး Master ဘွဲ့ ကျောင်းတက်နေသည့်အချိန်တွင် စပြီး သိခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Ecotourism နှင့်ပတ်သက်ပြီး World Wildlife Fund–WWF မှ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်သူ Elizabeth Boo ရေးသားသည့် Ecotourism: The Potentials and the Pitfalls စာအပေါ် အခြေခံပြီး Volume ၁, ၂, ၃ ဆိုပြီး စာအုပ်များ ရှိပါကြောင်း၊ အခြားစာအုပ်များလည်း ထွက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းအချိန်တွင် Reference အနေနှင့်ဆွေးနွေးသည့် စာအုပ်မှာ ယင်းစာအုပ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းစာအုပ်ကို အခြေခံပြီး ပြောပြလေ့ ရှိပါကြောင်း၊ ကျောင်းသားများသည် ယခုအချိန်တွင် Ecotourism ဟုပြောကြသည့်အခါတွင် မိမိသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်ကတည်း ကစပြီး မိမိ တီးခေါက်မိပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Tourism သည် နှစ်များအလိုက် ၁၀ စုနှစ်၊ ရာစုနှစ် ပြောင်းလာသည့်အချိန်တွင် ဥပမာအားဖြင့် ပြောရမည်ဆိုလျှင် ၁၉ ရာစု မတိုင်မီ ကတည်းက ကမ္ဘာဦးလူသား အစကတည်းက တဖြည်းဖြည်းချင်း လူသားများသည် အသိပညာများ စူးစမ်း လေ့လာမှုများပွားများလာရင်းနှင့် နယ်မြေများ ချဲ့လာကြပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ နယ်မြေများ ချဲ့လာရင်းနှင့် ခရီးသွားလာမှုများ ရှိလာပါကြောင်း၊ တဖြည်းဖြည်းနှင့် တဖက်ကလည်း ယာဉ်ရထား များ၊ အတတ်ပညာများ၊ သိပ္ပံနည်းပညာများ ထွန်းကားလာသည့်အခါတွင် ပိုပြီး သွားလာမှုများ လွယ်ကူလာသည့်အခါတွင် ပိုမိုပြီး ခရီးသွားလာမှုများ ရှိလာပါကြောင်း၊ ခရီးသွားလာမှုများသည် ထုနှင့်ထည်နှင့် ဖြစ်လာသည့်အခါတွင် လူများသည် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ၊ နယ်မြေတစ်ခုမှ

နယ်မြေတစ်ခု၊ နိုင်ငံတစ်ခုမှ နိုင်ငံတစ်ခုသို့ ခရီးသွားလာကြပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ခရီးသွားလာမှုကနေ ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးကို တွက်ချက်လာကြပါကြောင်း၊ ပထမပိုင်းတွင် လူများသည် အကျိုးကျေးဇူးများကိုသာ မြင်ကြပါကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းမှသာ Carrying Capcity အရ လူများ ခရီးသွားလာမှုကြောင့် Side Effect များ များစွာ ရှိလာပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးအရ ကောင်းသကဲ့သို့၊ တစ်ချို့ လူမှုရေးအရ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရ တစ်ချို့သည် ကောင်းလာတာများ ရှိလာပါကြောင်း၊ ယင်းနေရာများတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ရှိလာပါကြောင်း၊ Landscaping များ ပြောင်းလဲသွားပါကြောင်း၊ တစ်ဖက်ကလည်း ဆိုးဝါးသည့် အနိဋ္ဌာရုံများ များစွာ ရှိပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးအရ ကောင်းတာရှိသကဲ့သို့ စီးပွားရေးအရ ဆိုးသည်လည်း ရှိပါကြောင်း၊ လူမှုရေးအရ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရ၊ ဘာသာစကားများ ရင်းနှီးမှုများ ရှိလာသလို တစ်ဖက်ကလည်း ဆိုးဝါးမှုများ၊ အနိဋ္ဌာရုံများ၊ Demonstration Effect များစွာ ဖြစ်လာပါကြောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နယ်မြေတွင် အစကတော့ မထိမ်းသိမ်းသည့်အတွက် ဟိုတယ်များဆောက်လာခြင်း Zoning Control များ မရှိသည့်အတွက် ထိခိုက်မှုများ ရှိလာပါကြောင်း၊ ဆူနာမီဘာအတွက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို တွေ့ရပါကြောင်း၊ နယ်မြေတစ်ခုသည် တစ်ခါတစ်လေတွင် ပြောင်သလင်းခါ သွားပါကြောင်း၊ ဒေသခံလူထုသည် ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးထက်အပြစ်များကို ခံစားရသည်များ များလာပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်မှုများသည် ကြီးမားသည့် နယ်မြေကျယ်ပြန့်သည့် နိုင်ငံကြီးများတွင် မသိသာပေမယ့် နယ်မြေသေးငယ်သည့် ဒေသများတွင် ချက်ခြင်း ပေါ်လွင်လာပါကြောင်း၊ အထင်ရှားဆုံး ပြောရမည် ဆိုလျှင် City State ကဲ့သို့ မြို့ပြနိုင်ငံများ၊ Island City ဖြစ်သည့် ကျွန်းနိုင်ငံများ၊ Caribbean Island တွင် သာဓကများ များစွာ ရှိပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာတွင် အကောင်းများကို တွက်ပြသလို အဆိုးများကို တွက်ပြသည့် လူများလည်း အများကြီး ပေါ်လာပါကြောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ ကို ထောက်ပြသည့်၊ လှုပ်ရှားသည့် အဖွဲ့များလည်း အများကြီး ပေါ်လာပါကြောင်း၊ ထို့အတွက် ဆွေးနွေးချက်များ များစွာ ဖြစ်ပေါ်လာပါကြောင်း၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်၏ ပျံ့နှံ့မှုများသည် မည်ကဲ့သို့ ရှိနေသည်လည်း၊ မည်ကဲ့သို့ ထွက်နေသည်လည်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အပိုင်းက စက်ရုံအလုပ်များက ဘယ်လို ထွက်နေလည်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများမှ ဘယ်လို ထွက်နေလည်း၊ လူမှုအသိုင်းအဝန်းကနေ ဘယ်လို ထွက်နေလည်း၊ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများမှ ဘယ်လို ထွက်နေသလည်းဆိုသည်များကို တိုင်းတာပြနေပါကြောင်း၊ တစ်ချို့ မီဒီယာများတွင် ဒေသအလိုက် ထုတ်လွှင့်မှုအနေအထားအရ လေထုသည် သန့်စင်မှု ဘယ်လောက်

ရှိသည်ဆိုသည်ကို ဖော်ပြနေခြင်းများ ရှိပါကြောင်း၊ တစိုက်မတ်မတ်နှင့် ဆောင်ရွက်နေကြသည် များကို အများကြီး တွေ့လာရပါ ကြောင်း၊ တစ်ဆက်တည်းမှာဘဲ ယင်းကဲ့သို့ ဒေါက်ထောက်ကြည့်နေပြီး မည်ကဲ့သို့ ထိမ်းသိမ်းရမည်ဆိုသည့် Campaign များသည်လည်း အများကြီး ပေါ်လာပါကြောင်း၊ ဥပမာအားဖြင့် Climate Change နှင့်ပတ်သက်ပြီး Lead လုပ်ပြီး ဆွေးနွေးနေသည့် Professor Geoffrey Lipman ရှိပါကြောင်း၊ Climate Change နှင့်ပတ်သက်လျှင် ၎င်းသည် ဂုရု ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် သေချာအလေးထားပြီး တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်နေခြင်းများ ရှိပါကြောင်း၊ ထိုနည်းလည်းကောင်း ဘဲ မိမိတို့ ယနေ့ ပြောနေသည် Sustainable Development Goal–SDG သည်လည်း ဒီအတိုင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပန်းတိုင် (၁၇) ချက် ရှိပါကြောင်း၊ ယင်း ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်သည် သိပ်မလွယ် ပါကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ Vision များသည် အန္တိမ ရည်မှန်း ချက်များ ဖြစ်နေပါကြောင်း၊ Zero Level ရောက်သွားရမည် ဆိုသည်မှာ ပြောရသည်မှာ လွယ်ပါ ကြောင်း၊ သို့သော် တကယ် တန်းတွင် စဖော်လိုက်စဉ်က ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်အထိဖြစ်ပြီး ယခုအခါ တွင် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်အထိ ထပ်ပြီး ဆွဲထားပါကြောင်း၊ New Target ထားရှိထားပါကြောင်း၊ ဆန့်ဆန့်ပြီး သွားနေကြပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာကြီးတွင် ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်လာနေကြပါကြောင်း၊ လူများ သွားကြလာကြရင်း လုပ်ကြကိုင်ကြရင်း ပြဿနာများ ပေါ်လာကြသည့်အတွက် ယင်းကို ထိမ်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ကြတာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုနည်းလည်းကောင်းဘဲ ခရီးသွား လုပ်ငန်းတွင်လည်း ယင်းအဖြစ်အပျက်များ ရှိလာသည့်အတွက် ယနေ့တွင် ပြောဆိုဆွေးနွေးနေကြသည့် Sustainable Tourism Development ၊ Tourism Management အကြောင်း အရာများဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ထိမ်းသိမ်းကြမည်လည်းဆိုသည်ကို ဆောင်ရွက်နေကြပါကြောင်း၊ Environment ပတ်သက်ပြီး မည်ကဲ့သို့ ထိမ်းသိမ်းမည်လည်း၊ Culture နှင့်ပတ်သက်ပြီး Community နှင့်ပတ်သက်ပြီး Economy Impact နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကဏ္ဍအလိုက် ကမ္ဘာကြီးတွင် အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ဆောင်နေကြပါကြောင်း၊ သို့သော်လည်း Best Practices များ ထွက်လာတာ များ ရှိပါကြောင်း၊ အကုန်လုံးသည် ယင်းအတိုင်း ဖြစ်လာဖို့ဆိုသည်မှာ အချိန်တစ်ခုကို စောင့်နေရ အုံးမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တစ်ဖက်က ကောင်းမွန် လာအောင် ပညာပေးမှုများ၊ တွန်းအား ပေးမှုများ၊ အားပေးကူညီမှုများ ရှိနေသော်လည်း တစ်ဖက် ကလည်း ဆိုးဝါးသည့် အနေအထား များသည် အများကြီး ပေါ်ပေါက်နေတာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့ သို့ ဆောင်ရွက်သည့်အခါတွင် မိမိတို့သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်

မှုများ ရှိလာသည့်အချိန်တွင် ပထမဦးဆုံး မိမိတင်ပြနိုင်သည်မှာ Responsible Tourism Policy ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Responsible Tourism Policy ဆိုသည်မှာ အားလုံး တာဝန်သိသည့် ခရီးသွား လုပ်ငန်း၊ တာဝန်ရှိသည့် ခရီးသွားပြည်သူများ ဖြစ်အောင် ဘာတွေ ထိမ်းသိမ်းရမည်လည်း၊ ဘာတွေ ဆောင်ရွက်ရမည်လည်း၊ ယင်းတွင် Vision များ၊ Mission များ၊ Objective များ၊ Strategies များ၊ Principle များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေကို ထားသင့်သည်ဆိုသည်ကို အခြေခံ အကျဆုံး ချပြီး Hanns Seidel Foundation အဖွဲ့များနှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထိုနည်းလည်းကောင်းဘဲ ၃ P ဖြစ်သည့် Public, Private and People အကြောင်းကို ဆက်စပ် လာသည့်အခါတွင်လည်း Community Based in Tourism ကိုလည်း အလေးထားပြီး မိမိတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တာ ရှိပါကြောင်း၊ တစ်ဆက်တည်းတွင် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်သည့် Guide Lines များကို ထုတ်ပေးခဲ့တာ ရှိပါကြောင်း၊ တစ်ဆက်တည်းမှာဘဲ ဧရိယာအလိုက် ဟိုတယ်များတွင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဆိုသည်များ၊ Tour Operators နှင့် Travel Agent Business တွင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်သင့်သည်၊ Restaurant များ မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင် သင့်သည်ဆိုသည်များကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်များ အများကြီးရှိပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ဆောင် နေရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် Myanmar Tourism Master Plan ကို ဆောင်ရွက် ခဲ့တာ ရှိပါကြောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး Ecotourism Policy and Management Strategy ကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှိနေ သည့် Ecotourism ကို ဖော်ဆောင်နေသည့် Sites များတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသည့် Spot များတွင် မည်သည့် Activities များကို လုပ်နိုင်သည်၊ တစ်ချို့ Site များသည် နာမည်တော့ ဖော်ထုတ်ထားသော်လည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အနေအထား မရှိတာများလည်း ရှိပါကြောင်း၊ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် မိမိတို့ ထားရှိသင့်သည့် Policy နှင့် စီမံခန့်ခွဲရမည့် နည်းဗျူဟာ များကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ၎င်းတို့အပေါ်တွင် အခြေခံပြီး နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များမှ လုပ်ဆောင်လိုသည့် Preservation ကိစ္စရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခြေပြုပြီး ဆောင်ရွက်လာသည်များ ရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ တစ်ချိန်က ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး လုပ်ဆောင် ခဲ့သည် Lux Dev သည် Myanmar Tourism Master Plan အပေါ်တွင် အခြေခံ ဆက်စပ်ပြီး လိုအပ်သည်များကို အကုန် တွဲဖက် ပြီး လုပ်ဆောင်လာတာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Human Resource Development တွင် မဖြစ်မနေ လိုအပ်သည်ဆိုပြီး ၎င်းတို့၏ Experts များနှင့် တွဲပြီး ဆောင်ရွက်

ခဲ့သည်များ ရှိပါကြောင်း၊ Lux Dev ရှိနေသည့်အချိန်တွင် COVID-၁၉ ကပ်ရောဂါ ပေါ်လာသည့် အခါတွင် ကပ်ရောဂါနှင့်ပတ်သက်ပြီး Road Map များ၊ Strategies များကိုလည်း ဆောင်ရွက် နေသည်များ ရှိပါကြောင်း၊ ယင်းတို့သည် ဌာနအနေဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် နေခြင်းများ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာကြီးတည်သရွေ့ မိမိတို့၏ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး တည်ရှိနေ သရွေ့ မိမိတို့၏ ရေမြေတောတောင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များ၊ မိမိတို့၏ တိုင်းရင်းသားလူမှု အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ယင်းသယံဇာတများကို မိမိတို့သည် Preservation and Conservation of Natural and Cultural Heritage လုပ်ဆောင်ရမည်မှာ Responsible Tourism Policy ၏ Vision တွင် ပါဝင်ပါကြောင်း၊ ယင်းတို့ကို မိမိတို့မှ ထိမ်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပြီး သွားမည်၊ တစ်ဖက်ကလည်း လာရောက်သည့် ဧည့်သည်များ ပျော်ရွှင်မှုရရှိအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ ဒေသသည်လည်း နေချင် စဖွယ်ကောင်းသည့် ခရီးစဉ်ဒေသလေး ဖြစ်ရမည် ဆိုသည့် အန္တိမ ရည်မှန်းချက်များနှင့် မိမိတို့ မျှော်မှန်းထားခဲ့သည့် Responsible Tourism Policy ဖြစ်စေရန် စတင်ခဲ့သည့်အတွက် အစီအမံ များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရေရှည်ဆောင်ရွက်ကြရမည့် ကိစ္စတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါ ကြောင်း၊ ယနေ့ ဆွေးနွေးကြမည့် ဆွေးနွေးချက်များသည်လည်း ယင်းအပေါ်တွင် အခြေခံပြီး စဉ်းစားဆောင်ရွက်သွားကြရမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဆွေးနွေးချက်များအပေါ် အခြေခံပြီး အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာကြသည့်သူများအားလုံးသည် ဒီလုပ်ငန်းစဉ်များသည် ဒီလိုဒီ လိုရှိပါလား၊ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ ရေရှည်ခိုင်မြဲအောင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သည့် နေရာတွင် မိမိတို့လည်း အုတ်တစ် ချပ် သဲတစ်ပွင့်အနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ လိုသည် ဆိုသည့် အသိ တရားကို ခံယူပြီး အားလုံး ဆောင်ရွက် ကြစေလိုပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ခံယူပြီး အားလုံး လုပ်ဆောင်ကြမည်ဆိုလျှင် မည်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်ပါစေ၊ ယနေ့တက်ရောက်သည့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များမှ တာဝန်ခံများလည်း ပါဝင်ပါကြောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တာဝန်ခံများ အားလုံးသည် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို စဉ်ဆက် မပြတ်တက်ရောက်နေသည့်အတွက် ဌာနသည် မည်ကဲ့သို့ လှုပ်ရှားနေသည်လည်း၊ မိမိတို့၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် မည်ကဲ့သို့ လှုပ်ရှားနေသည်လည်းဆိုသည်ကို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ များအပေါ်တွင် ကြည့်ပြီး မိမိတို့၏ ဒေသအတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအတွက် မိမိတို့ မည်ကဲ့သို့ မှီငြမ်းပြီး ဆောင်ရွက် ကြမည်လည်းဆိုသည်ကို စဉ်းစားပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မည်ကဲ့သို့

ဆောင်ရွက်နေသည်လည်း၊ ၎င်း၏ အခြေခံမှုများသည် မည်သို့ရှိသည်လည်း၊ မျှော်မှန်းချက်များ၊ ရည်မှန်းချက်များ မည်သို့ ရှိသည်လည်း၊ မဟာဗျူဟာများ မည်သို့ ရှိသည်လည်းဆိုသည်များကို သေချာနားလည်အောင် အားလုံးသည် လေ့လာမှတ်သားပြီး တက်ကြွစွာပါဝင်ပြီး ရလဒ်ကောင်း များ ထွက်ပေါ် လာအောင်လုပ်ဆောင်ကြရမည့် အထူးလိုအပ်သည့် အချိန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြ ရမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တစ်ဖက်တွင် ကျန်းမာရေးအရ ရှိနေသည့် COVID-၁၉ သည် ရပ်သွားမှာ မဟုတ်ပါကြောင်း၊ COVID-၁၉ သည် ယခုအခါ Omicron မျိုးကွဲဖြင့် ထပ်ပေါ်လာနေပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ပြုလုပ်သည့် အစည်းအဝေးတွင် မိမိ တက်ရောက်ပေးသည့်အခါတွင် နိုင်ငံများတွင် (၇၇) နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားနေသည်ကို သိရပါ ကြောင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတွင်လည်း ဖြစ်လာပါကြောင်း၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် စတင်ပြီး အသေ အပျောက် ရှိလာပါကြောင်း၊ မျိုးကွဲများ ပြောင်းလဲလာမှုကိုလည်း ၎င်းတို့သည် Study လုပ်ဆောင်နေကြပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း တပ်မတော် ဆေးအဖွဲ့များ၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးအဖွဲ့မှ သေသေချာချာ Research လုပ်ဆောင်နေကြပါကြောင်း၊ ယင်းရောဂါ ၏ ကူးစက် ပျံ့နှံ့မှု သည် မရှိလာနိုင်ဘူး လို့ ပြော၍ ခက်ပါကြောင်း၊ Human Traffic ရှိနေသည့် အတွက် စဉ်းစားနေရခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့်လည်း ယခုတွင် ခရီးသွားလာမှု ကန့်သတ် ချက်များကို လျှော့ချရန် စဉ်းစားနေသည့်အချိန်တွင် လာပြီး ထိုးနှက်တိုက်ခိုက် လိုက်သည့် အတွက် ခရီးသွားလာမှုကို သေချာ စိစစ်ရမည့် အနေအထားများ ဖြစ်လာနေပါကြောင်း၊ အထူး သဖြင့် အဝင်/အထွက်များကို သေချာစွာ ဂရုစိုက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျောက်မျက်ဖွင့်ပွဲ ရှိသည့်အတွက် ဟိုတယ်ဇုံသို့ သွားရောက်ပြီး တည်းခိုနေထိုင်သည့် ဧည့်သည် များကို ဂရုစိုက်ရန် ကြိုတင်မှာကြား ခဲ့သည်များ ရှိပါကြောင်း၊ ဌာနအနေဖြင့် Health and Safety Protocols- HSP ကိစ္စရပ်ကို အစည်းအဝေးတိုင်းတွင် မကြာခဏ ထည့်သွင်းပြောကြား ပေးနေပါကြောင်း၊ ရောက်သည့်နေရာတိုင်းတွင်လည်း တွန်းတွန်းတိုက်တိုက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ကြ စေရန် ပြောကြားနေပါကြောင်း၊ အားလုံးမှ ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းပြီး စည်းရုံးဆောင်ရွက် ပေးရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဟိုတယ်များသို့ သွားရောက်ပြီး သေချာပြောကြားစေ လိုပါကြောင်း၊ ဒါမှသာလျှင် မိမိတို့ ပြောနေသည့် Sustainable Development ရှိလာမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Ecotourism သည် လူများသည် တစ်နေရာတည်းတွင် Crowded ဖြစ်နေပြီး Side Effect များ ရှိလာသည့်အခါတွင် ထွက်ရပ်လမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းကို ရှောင်တိမ်းနိုင်သည့်

နည်းလမ်း တစ်ခု ဖြစ်ပါကြောင်း၊ COVID-၁၉ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အချိန်တွင်လည်း ဒီအတိုင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အစုအဖွဲ့မှုများကို လျှော့ချလိုက်မည်၊ လျှော့ချလိုက်ပြီးတော့ သွားလာသည့်အခါတွင် မည်သည့် ပုံစံနှင့်သွားမည်လည်း၊ ထို့အတွက် Community Based Tourism-CBT များကို လုပ်ဆောင်ကြရန်၊ Domestic Tourism ကို လုပ်ဆောင်ကြရန်၊ Ecotourism ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြရန်၊ Rural Tourism ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြရန် နည်းလမ်းများ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့အတွက် Ecotourism Ecological Tourism ကို သေချာ စွာ စဉ်းစားပြီး ၎င်းတို့သည် Nature Level ဖြစ်နေရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ ကြောင့် မိမိတို့ သွားလာသည့် Community ကို ဒုက္ခမပေးဘဲ ယင်း Community ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရန် ပံ့ပိုးကူညီနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်သည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ တစ်ခန်း တစ်ကဏ္ဍအနေဖြင့် ပါဝင်နေခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းကို သေချာနားလည်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ နားလည်ပြီးလျှင် ယင်းကို ဂရုတစိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒါမှသာလျှင် ရှိနေသည့် Community Development တွင် အထောက်အကူပေးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ အသိစိတ်ဓာတ်များ၊ နည်းလမ်းများကို ဒီအတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြရန် Ecotourism ကို အလေးထားပြီး နိုင်ငံများ၊ ဒေသများ၊ ဥပမာအားဖြင့် ရေခဲဖုံးလွှမ်းနေသည့် နေရာဒေသများတွင် သွားလာသည့် အခါတွင် ရေခဲပြင်တွင် လေ့လာစရာကောင်းသည့် အက်စကီးမိုး တစ်ဦးချင်း လိုက်နာစောင့်ထိမ်း ရမည့် ကျင့်ဝတ်များ၊ လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာပြီး လုပ်ကိုင်ကြရန် ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အထများသည် အင်မတန်မှ ဟိမဝန္တာ တောင်ကြီးကို တက်ကြရာတွင် ဝင်ငွေများ များစွာ ရကြပါကြောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်၍ ပျက်စီးသွားသည်မှာ အများကြီး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းတို့သည် ယှဉ်တွဲပြီး ပေါ်ပေါက်နေတာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Ecotourism ကို သေချာ လေ့လာပြီးသည့်အခါတွင် ဖော်ဆောင်သွားနိုင်ရန် အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း ရေးဆွဲထားသည့် Ecotourism Policy and Management သည် လက်ရှိတွင် Ongoing ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Under processing သွားလို့ရသည့် အနေအထားလည်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းတို့သည် Living Document များလည်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယနေ့ ဆွေးနွေးသည့်အခါတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး ဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

၁၇-၁၂-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော သဘာဝခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ မှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ နိဂုံးချုပ်အမှာစကား

ဒီနေ့ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ အားလုံး တက်တက်ကြွကြွပါဝင် ဆွေးနွေးပေးကြသည့် အတွက် ကျေးဇူးတင်တယ်လို့ပြောချင်ပါကြောင်း၊ ဒီခေါင်းစဉ်တွေဟာ Sustainable လိုပေါ့ ဘယ်သော အခါမှ ပြီးသွားမယ် ခေါင်းစဉ်တွေ မဟုတ်ပါကြောင်း ၊ တကယ်တော့ ထွက်လာတဲ့ Outcome တွေပေါ်မှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ၊ ဘယ်လို စီစဉ်ကြမလဲ၊ ဘယ်လိုဖွဲ့စည်းကြမလဲ စသည့်အားဖြင့် အရေးကြီးတဲ့ implementation ပြီးရင် monitoring and evaluation တွေသည် တွဲလိုက်နေကြောင်း၊ ဘယ်ကစလုပ်မလဲ၊ ဘယ်လို လုပ်ကြမလဲ ဆိုတာပဲအရေးကြီးပါကြောင်း၊ ဒီနေရာမှာ ပထမဦးဆုံး မေတ္တာရပ်ခံချင်တာကတော့ ကျွန်တော် တပည့်တွေနဲ့ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တာဝန်ခံများ၊ ဒေသတွေမှာရှိနေတဲ့ အတွင်းရေးမှူး များနဲ့ အခု Monday ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အစည်းအဝေးလုပ်ကြဖို့ရှိပါကြောင်း၊ အစည်း အဝေးတွေ စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်နေပြီးတော့ implementation မှာ ထိရောက်မှု မရှိဘူး ဆိုရင် First Meeting, Second Meeting, Third Meeting နဲ့ ပဲကြာလာရင် တဖြည်းဖြည်း ပျောက်သွား နိုင်ပါကြောင်း၊ အဲဒါတွေမပျောက်ဖို့အရေးကြီးပါကြောင်း၊ အဲဒါအတွက် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကိုင် နေရတာတွေရှိကြောင်း၊ သို့သော် ဒါတွေဟာ Just Paper တကယ်ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရမှာက activities ပေါ့ ထိရောက်တဲ့ တကယ့် effective ဖြစ်မယ့် activities တွေကို လုပ်တဲ့ ကိုင်တဲ့ နေရာမှာ destination တွေမှာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဒီနေ့မှာ ဆွေးနွေးတာလည်းရှိမယ်၊ နားထောင် နေတာလည်းရှိမယ်၊ မကြာခဏ ဒါတွေကိုကြားနေရတာလည်း ရှိမယ်၊ ကြားနေရတဲ့ ဟာတွေကို တကယ်ကိုရင်ဝယ်ပိုက်ပြီးတော့ ကိုယ့်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ အချိန်မှာ ငါ ဘယ်လောက်ထိ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ၊ငါဘယ်လောက်ထိလုပ်ပေးခဲ့မလဲ အဲဒါသာ အရေးကြီးတာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါမှ milestone ဖြစ်မှာ လုပ်ကြည့်ပါ၊ ဖြစ်မှာ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပြီးသားပါ၊ လုပ်ကြည့် အကြောင်း အရာ တစ်ခုတည်းလိုက် တည်းပြီးတော့ သတင်းပို့ အခုအခါမှာ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး တွေမှာရှိနေတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဟာ အများကြီး very supportive သူတို့လည်း လုပ်ချင် ကိုင်ချင် လုပ်ပေးချင်ကြောင်း၊ ကိုယ့်ကသာ subject တစ်ခုကို သေသေချာချာ တကယ့်ကို sound plan, comprehensive plan တင်ပြလိုက်ရင် တကယ်လက်ခံပြီး လုပ်ကို လုပ်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုယ်က သာမန်ကာရှန်ကာတင်ပြပြီး ဟိုလိုလိုဒီလိုလိုနဲ့ တတ်ယောင်ဝါး ပြောပြီး တကယ်တမ်းကျ ဘာမှ

မလုပ်နိုင်ရင် နှစ်ခါသုံးခါပြောလို့ရမှာ မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတော့ ထိထိမိမိ ရှိမယ့် plan ကို လုပ်ကြည့်ပါ၊ ကိုယ့်နယ်မြေမှာ ကိုယ်အသိဆုံး၊ ကိုယ်အမြင်ဆုံးဖြစ်ပြီး အကြောင်းအရာတစ်ခုကို စဉ်းစားတဲ့အခါမှာ ခုနက တင်ပြသွားတဲ့ constraint တို့ ဒါတွေက ရှိနေ မှာပဲ situation analysis လုပ်ကြည့်ရင် SWOT (Strength, Weakness, Opportunities, Threat) analysis လုပ်ကြည့်ရင် ဒါတွေက အမြဲပေါ်နေမှာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ဒါတွေကို How to over come struggle ဒါ က ကိုယ့်အရည်အသွေး၊ ကိုယ့် အရည်အချင်းပါပဲ၊ ရှည်ရှည် ဝေးဝေး ပြောစရာမရှိပါဘူး First Point အနေနဲ့ ပြောချင်တာက dedicated to official strong state and region အဖွဲ့တွေကို ပြောပြချင်တယ် သေချာဂရုစိုက် လုပ်ကြည့်ပါ၊ တင်ပြကြည့်ပါ၊ မတင်ပြခင် နည်းနည်းလေး အခက်အခဲတွေရှိနေရင် ရုံးချုပ်ကိုတင်ပြပါ၊ ရုံးအဖွဲ့မှူး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နှစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော်လည်းရှိမယ် ဖြစ်ကြောင်း၊ Pilot Project တွေ လုပ်ကြည့်ပါ ၊ တကယ်ဖြစ်မှာပါ၊ မလုပ်ရင်တော့လည်း ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဒီလိုပဲ တစ်နှစ် ပြီးတစ်နှစ်၊ တစ်လပြီး တစ်လနဲ့ ပဲပြီးသွားမှာ ပြောမယ်ဆို အားလုံးသိပြီးသား အကြောင်းအရာတွေပဲ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် ကျွန်တော်ဒီဆွေးနွေးပွဲကိုလုပ်တာ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီနှင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့ကနေ ကျွန်တော်ကို ဒီမှာရှိနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို မီးခဲပြာဖုံး ဖြစ်နေတယ်၊ တောက်ပြောင်လာအောင် တကယ်ကို inferiority မဝင်ပဲ တက်တက်ကြွကြွနဲ့ လုပ်ချင် ကိုင်ချင်စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် First က stimulate လုပ်တာ Second ကတော့ ဌာနမှာ younger generation တွေရှိနေပြီး သူတို့တွေသည် ကျွန်တော် ဌာန မှာ Master ရတဲ့သူတွေ ၄၀ အထက်မှာရှိပြီး double degree ရထားသူတွေ တဝက်လောက် ရှိကြောင်း၊ ဘယ်လိုပဲရရ ရလာတဲ့ degree ဟာ အများကြီးအသုံးတည့်ပါကြောင်း၊ တက္ကသိုလ် တွေမှာ ဆရာတွေရှိပြီး ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်တွေကိုအများကြီး ကူညီထားတဲ့အတွက် သူတို့ဘက်ကလည်း အချိန်မရွေး ပြန်ကူညီမှာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သူတို့တွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး သွားမယ်ဆိုရင် လိုချင်တဲ့ plan ဆိုတာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပေါ်လာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ MTF အဖွဲ့တွေနဲ့လည်း အားလုံးပူးပေါင်းပြီး လုပ်ရင် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တွေမှာ ရှိနေကြတဲ့ တာဝန်ခံတွေက စလုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ စမလဲ၊ ဘယ်လိုProject ကို ဘယ်လို သုံးမလဲ၊ လုပ်ဖို့ Project တွေ အများကြီး ရှိပါကြောင်း၊ နံပါတ်တစ် အဲဒီအဖွဲ့တွေကို ပြောချင်ကြောင်း၊ ကိုယ့်လူတွေက မာမာ ချာချာနဲ့ တကယ့်ကိုအားကိုးရတဲ့၊ ဦးစီးဦးဆောင်ပြုနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ

ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပြီး ဆောင်ရွက်ပေးကြဖို့ မှာကြားလိုပါကြောင်း၊ ဒုတိယအချက် အနေနဲ့ ဒီမှာ ဆွေးနွေးသွားတာကတော့ CSR ပတ်သက်လို့လဲ ပြောကြကြောင်း၊ CSR ကို သွားတဲ့အခါမှာ businesses လုပ်တဲ့ လူတွေကို တစ်ချိန်က သူရဲ့return ပေါ့ gross profit ၂% စပြီး CSR အတွက် စဉ်းစားဖို့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်ရဲ့ guidelines ထဲတွေမှာ ရှိပါကြောင်း၊ ထို့နည်းလည်းကောင်းပဲ What is CSR ? ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဒေါက်တာ အောင်ထွန်းသက်တို့နဲ့ အဲဒီမှာ အခြေခံပြီးတော့ အမြဲတမ်း ဆွေးနွေးခဲ့တာ တွေ ရှိတယ်၊ ဒါတွေကို ပြန်ပြောပြနေရင် အားလုံးအချိန်လင့် သွားလိမ့်မယ် မပြောတော့ပါကြောင်း၊ stake holder တွေသိဖို့၊ community သိဖို့၊ အရေးကြီးဆုံး Education ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က Civics ခေါ်တာပေါ့ ပြည်သူ့နီတိကို တကယ်သိထားဖို့ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူ့နီတိက လွယ်လွယ် လေးပဲ၊ အဲဒီစာအုပ်က ပါးပါးလေးပဲ ဘုရားစာအုပ်လိုပဲ ဒါကို အမြဲတမ်း ရွတ်ဖတ် နေရင် အသိဝင် ပါကြောင်း၊ ထိုနည်း လည်းကောင်းပဲ လိုက်နာရမယ့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဆို လူတွေကမလိုက်နာ ချင်ကြကြောင်း၊ Civics ဆိုတာကတော့ ငယ်ငယ်တည်းက ကိုယ့်ကို ထိန်းကျောင်း ပေးလိုက် တာပဲဖြစ်ကြောင်း၊ အဲဒါလေး စွဲမြဲဖို့ဆိုတာက Education ရှိမှရမှာ ဖြစ်ကြောင်း၊ အားလုံးက Education ကိုအလေးထားရမှာဖြစ်ပြီး Education ဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ကိုယ့်ရဲ့ younger generation တွေ ပညာရေးမှာ တကယ့်ကို အားတတ် သရောနဲ့ သင်ချင် တတ်ချင် စိတ်တွေ ရှိလာအောင် ခုတည်းက ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးရမှာဖြစ်ပါ ကြောင်း၊ practice makes perfect ဆိုသလိုပဲ အတွေ့အကြုံအရ ကျွန်တော် ပြောပြမယ်၊ ဦးအောင်ဇော်မိုး ပြောသလိုပဲ ပုဂံမှာ ဒီလိုပဲ အမှိုက်တွေ ရှိနေကြောင်း၊ သောကြာနေ့ ညနေဆို ကျွန်တော် ပုဂံကိုသွားတယ် ပုဂံမှာ ကာလရှည်ကြာလုပ်နေတဲ့ အဖွဲ့တွေ သိပါကြောင်း၊ ဟိုတယ် က အဖွဲ့နဲ့ ပထမတော့ တစ်ယောက်စ၊ နှစ်ယောက်စပေါ့ အပတ်စဉ် လုပ်နေတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ community တစ်ခုကို ရလာကြောင်း၊ အမှိုက်က ဒီတိုင်းမပြီးဘူး How to collect ဆိုတာ ပြဿနာပဲ၊ အဲဒီဟာတွေကို ဘယ်မှာ collect လုပ်မလဲ၊ ဘယ်နေရာမှာ dump လုပ်မလဲ၊ ဒါတွေ How to destroy အကုန် စဉ်းစားရတော့တာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် အဖွဲ့နဲ့ ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် Italian အဖွဲ့တွေတောင်ပါလာကြောင်း၊ လွင့်ပစ်နေတဲ့ ရေသန့်ဘူးထဲ တွေကို ပလပ်စတစ် အိတ် တွေသွပ်ပြီး block တုံးလေးတွေရလာကြောင်း၊ ရလာတဲ့ block တုံးကို စာကြည့်တိုက်လို ဟာ မျိုးတွေ ဆောက်တဲ့နေရာမှာ အသုံးပြုမယ်ဆိုပြီးတော့ တစ်ချိန်က ကျွန်တော်တို့လုပ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊

ကြောင်း၊ ပထမတော့ ကျောင်းတွေမပါဘူးပေါ့ နောက်မှ ကျွန်တော် ကျောင်းတွေကိုလည်းသွား ပြောရကြောင်း၊ ကျွန်တော်နေ့တိုင်းတော့ မလုပ်နိုင်ဘူးပေါ့ တစ်ပတ် တစ်ရက်တော့ လုပ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ဒီအလေ့အထကို သေချာသာ ကြိုးစားလုပ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒါ ကျန်ခဲ့၊ ရှိခဲ့မှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စနေနေ့ မနက် ၆ နာရီဆို လုပ်တာ သိပ်အကြာကြီးမလုပ်ရပါဘူး ၈နာရီ၊၉နာရီလောက်ဆိုပြီးပါကြောင်း၊ ဒီလိုပဲ အချိန်ပေးရတယ်၊ အားထည့်ရတယ်၊ အပင်ပန်း တော့ခံပြီး လုပ်ရင် ဖြစ်လာမှာပဲ ဘယ်အရာမဆို ပေါ်လာတယ် ပေါ်လာတဲ့ဟာ အဖြေတော့ ရှိနေမှာ ကိုယ့်မသိတာပဲ ရှိမယ် ဒီအဖြေကိုရအောင် ကြိုးစားပြီး ဖော်ထုတ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် အဖြေ ထွက်လာမှာလို့ ပြောချင်ပါကြောင်း၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တတ်နိုင်သလောက် အားလုံးအတွက်ကို စဉ်းစား ပြီးတော့ ကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးတာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တပည့်တွေကလည်း ကိုယ်လုပ်ရ ကိုင်ရမယ် ကိစ္စတွေမှာ ဌာနအပေါ်မှာကော၊ industry အပေါ်မှာကော သေသေ ချာချာလေး အားထည့်ပြီးကြိုးစား လုပ်ဆောင်ပေးကြပါ လို့မှာကြားလိုပါကြောင်း၊ အခု ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ တန်ဖိုးရှိပြီး ကိုယ့်မသိသေးတာတွေ လည်းသိရတယ်၊ သိပြီးသား တွေကိုလည်း ဘယ်လိုဆက်ပြီး အသုံးချရမယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာ ကိုစဉ်းစားရင် ပေါ်လာမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း နိဂုံးချုပ်ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာတင်ပြချက်

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၇) ရက်

တင်ပြမည့် အကြောင်းအရာများ

- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း၊
- မြန်မာ့သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း မျှော်မှန်းချက်၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး မဟာဗျူဟာ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု
- အာဆီယံအမွေအနှစ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊ ဥယျာဉ်များနှင့် နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြု သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် နယ်မြေများ၊

တင်ပြမည့် အကြောင်းအရာများ

- သဘာဝအခြေခံခရီးသွား နယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝ ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်ချက်များ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု၊
- ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ညစ်ညမ်းမှုများ၊
- ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် (Way Forward)၊

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ -
"ထူးခြားသည့် ရေမြေတောတောင်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ သဘာဝအတိုင်း တည်ရှိနေသည့်နေရာများ၊ မိရိုးဖလာ အလေ့အထနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများကို တန်ဖိုးထား လေ့လာရန် ခရီးသွားဧည့်သည်များကို ဆွဲဆောင်စေပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများကို တာဝန်သိစွာ ထိန်းသိမ်း၍ ဒေသခံများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နှင့် လူမှုစီးပွား ဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေသည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြစ်သည်"

မြန်မာ့သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းမျှော်မှန်းချက်

"သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိသော သဘာဝနယ်မြေ ကွန်ယက်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ထူးခြားသော ဂေဟစနစ်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အဆိုပါထူးခြားသည့် နေရာများတွင် နေထိုင်ကြသည့် လူမျိုးစုများအတွက် ဂုဏ်ယူနိုင်စေရန်အတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းမူဝါဒများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းပုံစံများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနည်းလမ်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ အားလုံးမှ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။"

5

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ အခြေခံသဘောတရား ၄ ချက်

၁။ သဘာဝနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခြင်း၊

၂။ ဒေသခံများ၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ လူမှုဘဝအခြေအနေများ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်များတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

၃။ ခရီးသွားဧည့်သည်များအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အမွေအနှစ်များကို နားလည်သိရှိလာစေခြင်း၊

၄။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် သီးသန့်တစ်ဦးချင်း ခရီးသွားများသာမက အဖွဲ့ငယ်များ ဖွဲ့စည်း၍ လည်ပတ်စေရန် စီမံလုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။

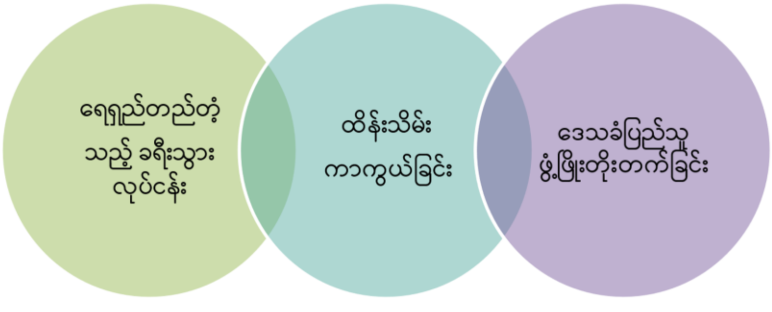

ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေ

ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေ (၂၀၁၈) တွင် သဘာအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည် -

ပုဒ်မ ၁၃။ ညွန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် -

(စ) သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများတွင် ဝင်ကြေးနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခြားအခကြေး ငွေများ သတ်မှတ်ကောက်ခံရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်၊

(ဆ) ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဒေသခံပြည်သူများ ၏ လူမှုစီးပွားတိုးတက်ရေးနှင့် **သဘာဝ အခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး** တို့အတွက် လိုအပ်ပါက အမာခံထိန်းသိမ်း ရေးနယ်မြေအား ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၏ အတွင်းတွင် ကြားခံ နယ်မြေ သတ်မှတ်ပေးရမည်။ သတ်မှတ်ထားသည့် ကြားခံနယ်မြေတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း၊ ဒေသခံအခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဒေသခံများ စီမံအုပ်ချုပ်သည့် အဏ္ဏဝါ ရေပြင်ဧရိယာအား စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ နှင့်အညီ ခွင့်ပြုပေးနိုင်သည်၊

(ဇ) **သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွင်းသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း** နှင့် စပ်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းရပ်များအတွက် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုက လုပ်ကိုင်လိုကြောင်း သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ လျှောက်ထားလာခြင်းကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။။

ပုဒ်မ ၁၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွင်း သဘာဝ အခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများအတွက် ပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) အရ ခွင့်ပြုချက်ထုတ်ပေးသည့်အခါ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက် များ ကိုပါ တစ်ပါတည်း ထုတ်ပြန်သတ်မှတ် ပေးရမည်။

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေး မဟာဗျူဟာ

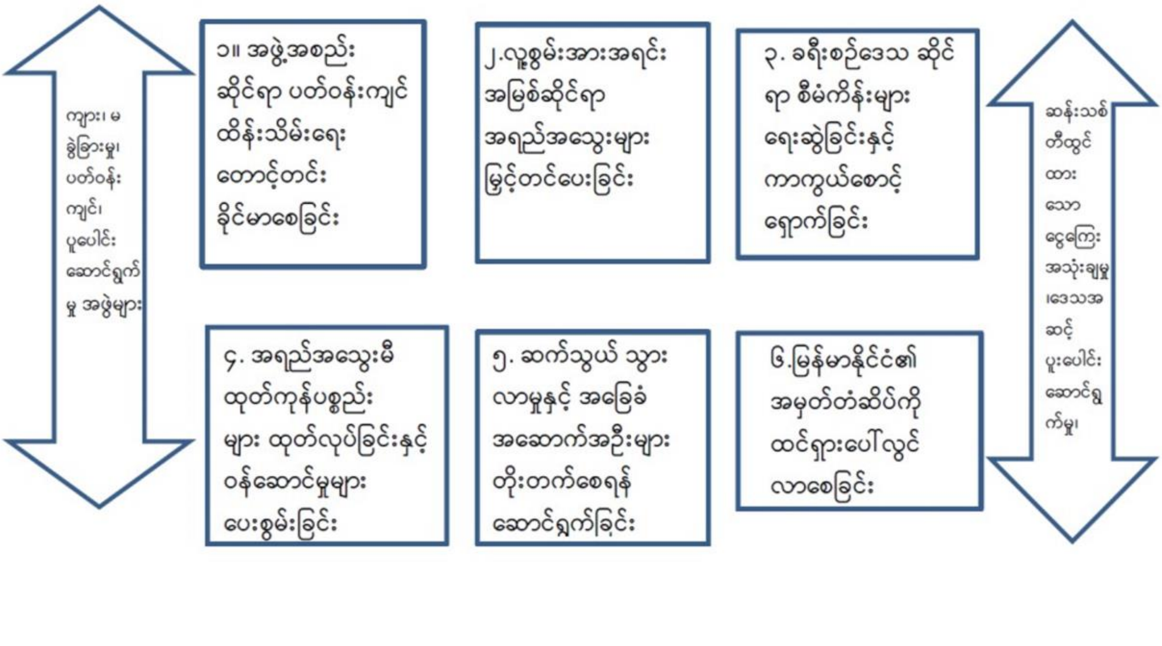

သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု

- နိုင်ငံ၏ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ရေရှည်တည်တံ့စွာထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်နှင့် **သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်** အခွင့်အလမ်းများစွာ ပေးစွမ်းနိုင်သည့် **သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ** ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိရာ လက်ရှိတွင် **သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ (၄၆) ခု၊ ဧက ၁၀.၁၆၉ သန်း** ကျော် **(နိုင်ငံဧရိယာ၏ ၆.၀၈%)** သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်ပါသည်။
- **သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ (၁၉) ခုနှင့် ဆင်စခန်း (၂၂) ခု**တို့အား သဘာဝအခြေခံခရီးသွား စခန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု

- သဘာဝအခြေခံခရီးသွား စခန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော စခန်း(၁၉)ခု သည် အောက်ဖော်ပြပါ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး တို့တွင် တည်ရှိပါသည်-

စဉ်	ပြည်နယ် / တိုင်းဒေသကြီး	အရေအတွက်	မှတ်ချက်
၁။	ကချင်	၄	
၂။	ချင်း	၁	
၃။	မွန်	၁	
၄။	ရှမ်း	၂	
၅။	စစ်ကိုင်း	၂	
၆။	ရန်ကုန်	၁	
၇။	မန္တလေး	၂	
၈။	မကွေး	၂	
၉။	ပဲခူး	၁	
၁၀။	ဧရာဝတီ	၂	
၁၁။	တနင်္သာရီ	၁	
	စုစုပေါင်း	၁၉	

အာဆီယံအမွေအနှစ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊ ဥယျာဉ်များ နှင့် နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြု သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ

ASEAN Heritage Park-AHP- အာဆီယမ်အမွေအနှစ်သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ (ဧက)	သတ်မှတ်သည့် ရက်စွဲ
၁။	ခါကာဘိုရာဇီ အမျိုးသား ဥယျာဉ်	ကချင်ပြည်နယ်	၉၄၂,၀၈၀.၀၀	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၂။	အင်းတော်ကြီး တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ကချင်ပြည်နယ်	၂၀၀,၀၁၇.၃၀	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၃။	အလောင်းတော်ကဿပ အမျိုးသားဥယျာဉ်	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၃၄၆,၆၃၉.၃၉	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၄။	အင်းလေးကန် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ရှမ်းပြည်နယ်	၁၃၁,၈၈၄.၄၇	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၅။	မိန်းမလှကျွန်း တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၃,၇၇၆.၀၀	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၆။	လန်ပိ အဏ္ဏဝါ အမျိုးသား ဥယျာဉ်	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	၅၀,၅၂၈.၇၃	၁၈-၁၂-၂၀၀၃
၇။	နတ်မတောင်အမျိုးသားဥယျာဉ်	ချင်းပြည်နယ်	၁၇၆,၂၀၂.၀၀	၂၆-၉-၂၀၁၂
၈။	ထမံသီ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	၅၃၁,၄၅၆.၀၀	၁၅-၁၀-၂၀၁၉

အာဆီယံအမွေအနှစ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊ ဥယျာဉ်များ နှင့် နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြု သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ

RAMSAR Sites ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ (ဧက)	သတ်မှတ်သည့် ရက်စွဲ
၁။	မိုးယွန်းကြီးအင်း တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၂၅,၆၀၀.၀၀	၁၇-၁၁-၂၀၁၄
၂။	အင်းတော်ကြီး တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ကချင်ပြည်နယ်	၂၀၀,၀၁၇.၃၀	၂-၂-၂၀၁၆
၃။	မိန်းမလှကျွန်း တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၃၃,၇၇၆.၀၀	၂-၂-၂၀၁၇
၄။	အင်းလေးကန် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ရှမ်းပြည်နယ်	၁၃၁,၈၈၄.၄၇	၁၀-၈-၂၀၁၈
၅။	မုတ္တမ ပင်လယ်ကွေ့	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ်	၃၉၇,၉၁၇.၀၀	၂-၂-၂၀၂၀
၆။	နံ့သာကျွန်းနှင့် မေယုမြစ်ဝ	ရခိုင်ပြည်နယ်	၈,၉၁၅.၅၆	၂၂-၅-၂၀၂၀

အာဆီယံအမွေအနှစ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊ ဥယျာဉ်များ နှင့် နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြု သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ

Man and Biosphere Reserve– ယူနက်စကို အသိအမှတ်ပြု MAB (လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ)

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ (ဧက)	သတ်မှတ်သည့် ရက်စွဲ
၁။	အင်းလေးကန် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ရှမ်းပြည်နယ်	၁၃၁,၈၈၄.၄၇	၉-၆-၂၀၁၅
၂။	အင်းတော်ကြီး တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ကချင်ပြည်နယ်	၂၀၀,၀၁၇.၃၀	၁၅-၆-၂၀၁၇

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်နိုင်သည့် နယ်မြေများ

(က) သဘာဝအမွေအနှစ်များတည်ရှိသည့်နေရာဒေသများ အထူးသဖြင့်- သဘာဝနယ်မြေများ၊ သဘာဝရေတံခွန်စိမ့်စမ်းများ၊ ထုံးကျောက်တောင်နှင့် သဘာဝလိုဏ်ဂူများ၊ ဘူမိရုပ်သွင် ထူးခြားထင်ရှားသည့်နေရာများ(သဘာဝအတိုင်းရှိနေပြီး လူတို့ပြုပြင်ဖန်တီးမှုအနည်းဆုံးဖြစ်ရပါမည်)

(ခ)အဆိုပါဖော်ဆောင်ရည့်နေရာနှင့်လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့် အင်္ဂါရပ် ၇ မျိုး-

(၁) သဘာဝနေရာများသို့ လည်ပတ်ကြည့်ရှုနိုင်မှုအနေအထားရှိရန်၊

(၂) ခရီးသွားလုပ်ငန်းကြောင့် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်၊

(၃) ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအသိအမြင်ဖြင့် တည်ဆောက်မှုများ ဖြစ်စေရန်၊

(၄) ရရှိသည့် အမြတ်ငွေသည် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းအတွက် တိုက်ရိုက်အကျိုးရရှိစေရန်၊

(၅) ငွေကြေးနှင့် လုပ်ကိုင်ခွင့် အကျိုးအမြတ်ကို ဒေသခံပြည်သူသို့ ခွဲဝေပေးရန်၊

(၆) ဒေသ၏ ယဉ်ကျေးမှုစရိုက်လက္ခဏာများကို လေးစားရန်၊

(၇) လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီအရေးကို ပံ့ပိုးနိုင်စွမ်းစေရန်။

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၁။ ထမံသီတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော(AHP)

၂။ ဇလုံတောင်အမျိုးသားဥယျာဉ်(လုံတည်စိုးမှ ခွင့်ပြုချက်ကျပြီး)

၃။ ရှိမ္မကား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော(၂၀၁၈ အဆိုပြု)

ကရင်ပြည်နယ်

၄။ မူလာရစ်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

၅။ ထောင်ဝိတောင်ဘူမိရုပ်သွင်ထူးခြားသည့်နယ်မြေ

ရှမ်းပြည်နယ်

၆။ အရှေ့မြင်အနောက်မြင်တောင် ဒေသခံအစုအဖွဲ့ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ (၂၀၂၀ အဆိုပြု)

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

၇။ ရွှေဥဒေါင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

၈။ မြောက်ဇာမရီတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

နယ်မြေတစ်ခုချင်းစီကို အသေးစိတ် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်တင်ပြအပ်ပါသည် ။

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

ထမံသီတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (AHP)

တည်နေရာ
- ခန္တီးခရိုင်၊
- ဟုမ္မလင်းနှင့် ခန္တီးမြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟာစနစ်
- အမြဲစိမ်းတော၊
- တောင်ပေါ် တော
- ရေဝပ်ဒေသ

မျိုးစိတ်များ
- ဆင်၊ ပြောင်၊ ကျား၊ ဆတ်၊ ကျားသစ်၊ တောဝက်၊ ချေ၊ ဝက်ဝံ၊ မျောက်၊ ငှက်မျိုးများ၊ မြန်မာ့တိုက်လိပ်

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

ဇလုံတောင်အမျိုးသားဥယျာဉ် (၂၀၁၇ခုနှစ် အဆိုပြု)

တည်နေရာ

- ကသာခရိုင်၊ ဗန်းမောက်မြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟစနစ်

- အမြဲစိမ်းတော၊
- ရွက်ပြတ်ရောနှောတော
- အင်တိုင်းတော

မျိုးစိတ်များ

- မျောက်လွှဲကျော်၊ ချေ၊ မျောက်စပ်၊ မျောက်လေပွေ၊ တောဝက်၊ တောင်ဆိတ်၊ ကြောင်ဝံ၊ သင်းခွေချပ်

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

ရှိမ္မကား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၂၀၁၈ခုနှစ် အဆိုပြု)

တည်နေရာ

- ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဝက်လက်မြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟစနစ်

- တောခြောက်

မျိုးစိတ်များ

- ရွှေသမင်၊ သမင်ဝက်၊ သမင်ပျောက်

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

ကရင်ပြည်နယ်

မူလာရစ်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

တည်နေရာ

- ကော့ကရိတ်ခရိုင်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟစနစ်

- အမြဲစိမ်းတော၊
- တောင်ပေါ် တော

မျိုးစိတ်များ

- ချေ၊ တောဝက်၊ မျောက်၊ ငှက်မျိုးစိတ်များ

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

ကရင်ပြည်နယ်

ထောင်ဝိတောင်ဘူမိရုပ်သွင်ထူးခြားသည့်နယ်မြေ

တည်နေရာ

- ဘားအံခရိုင်၊ ဘားအံ မြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟစနစ်

- အထက်ရွက်ပြတ်ရောနှောတော

မျိုးစိတ်များ

- ကျားမင်း၊ သင်းခွေချပ်၊ မျောက်

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် အလားအလာ ရှိသော နေရာများ

ရှမ်းပြည်နယ်

အရှေ့မြင်အနောက်မြင်တောင်
ဒေသခံအစုအဖွဲ့သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ
(၂၀၂၀ခုနှစ်၊ အဆိုပြု)

တည်နေရာ

- တောင်ကြီးခရိုင်၊ ရွာငံမြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟာစနစ်

- တောင်ပေါ် တော

မျိုးစိတ်များ

- အင်းကျား၊ ဝက်ဝံ၊ ချေ၊ မျောက်မျိုးစိတ်များ၊ ဆတ်၊ တောကြောင်စသည့် နို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ်များ၊ ရစ်၊ ဂျိုး၊ ခါစသည့် ငှက်မျိုးစိတ်များ

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

ရွှေဥဒေါင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

တည်နေရာ

- ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်၊ မိုးကုတ်နှင့် သပိတ်ကျင်းမြို့နယ် နှင့် မိုးမိတ်ခရိုင်၊ မိုးမိတ်မြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟာစနစ်

- ရွက်ပြတ်ရောနှောတော
- အမြဲစိမ်းတော
- တောင်ပေါ်တော

မျိုးစိတ်များ

- ဆင်၊ ပြောင်၊ စိုင်၊ ဆတ်၊ တောဆိတ်၊ မျောက်၊ ငှက်မျိုးများ

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားနယ်မြေအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာရန် အလားအလာရှိသော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် နေရာများ

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

မြောက်ဇာမရီတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော

တည်နေရာ

- ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ သာယာဝတီခရိုင်၊ လက်ပံတန်း၊ မင်းလှ၊ အုတ်ဖိုနှင့် ကြို့ပင်ကောက်မြို့နယ်၊ ပဲခူးခရိုင်၊ ပဲခူးနှင့် ကျောက်တံခါးမြို့နယ်

တောအမျိုးအစားနှင့် ဂေဟစနစ်

- အထက်ရွက်ပြတ်ရောနှောတော
- တောခြောက်

မျိုးစိတ်များ

- ဆင်၊ ကျားသစ်၊ အင်းကျား၊ ပြောင်၊ စိုင်၊ ဝက်ဝံ၊ တောဆိတ်

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝအမွေအနှစ်အလှအပများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ

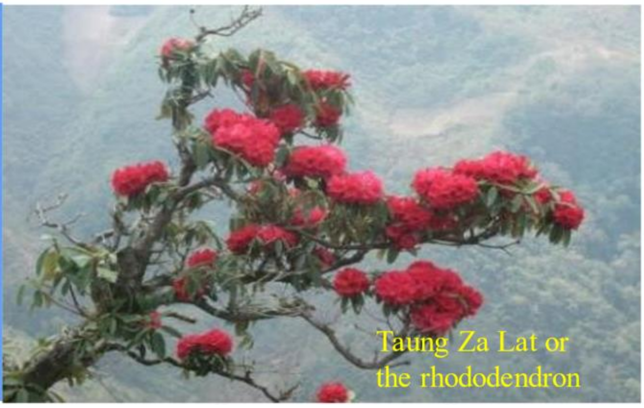

မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝအမွေအနှစ်အလှအပများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝအမွေအနှစ်အလှအပများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်ချက်များ

သွားလာရေးလွယ်ကူမှု (Accessibility)

ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှု၊ လုံခြုံစိတ်ချရမှု (Safety and Security)

ခရီးသွားရာသီ (Visitation and Seasonality)

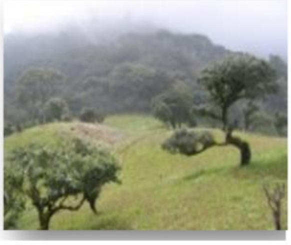

တည်းခိုနေထိုင်နိုင်မှု (Accommodation)

သဘာဝတန်ဖိုး (Natural assets)

ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုး (Cultural assets)

ဒေသခံများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု (Community involvement)

အုပ်ချုပ်မှုစွမ်းရည် ပြည့်ဝမှု (Management capacity)

ပြည်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် ရရှိမှု (Renewable energy)

27

သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု

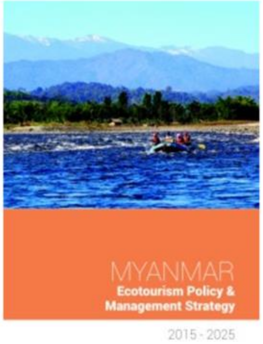

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျဖြစ်စေ ရေးနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ရေးတို့အတွက် သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းဝန် ကြီးဌာန နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တောင်တန်းဒေသဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး ဗဟိုအဖွဲ့ (International Centre for Integrated Mountain Development -ICIMOD) တို့ ပူးပေါင်းပြီး အောက်ပါတို့ကို ရေးဆွဲထားပါသည်-

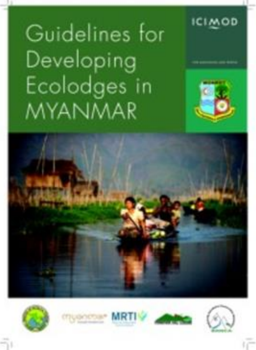

- "မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းမူဝါဒနှင့် အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု မဟာဗျူဟာ (Myanmar Ecotourism Policy and Management Strategy for Protected Areas, 2015-2025)"
- "ဂေဟာအပန်းဖြေဆောင်ဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ (Ecolodge Guidelines)" ၂၀၁၇ ခုနှစ်

သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေမှု

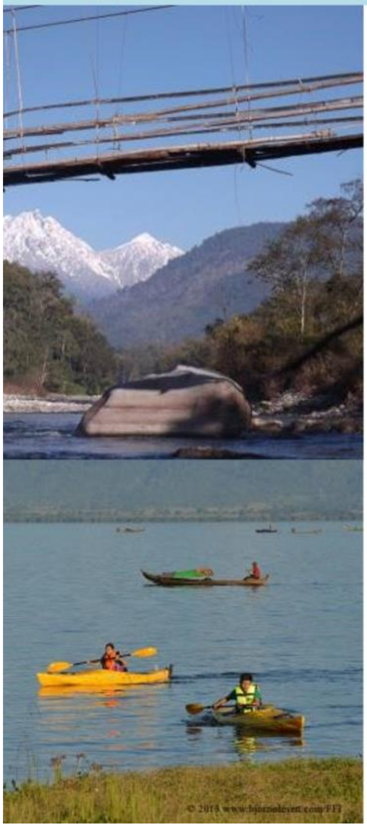

- ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ (၂၀၁၈) အရ သဘာ ဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများတွင် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

  (က) ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း/ လုပ်ငန်းရှင်များမှ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ မြေငှားရမ်း၍ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

  (ခ) သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွင်း ဒေသခံပြည်သူအခြေပြု သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း (Community-based Ecotourism-CBET) အား ကြားခံနယ်မြေ သတ်မှတ်ပေး၍ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း။

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ

- **ဂေဟအပန်းဖြေဆောင်ဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ (Ecolodge Guidelines)**

  ❖ သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် ICIMOD တို့ပူးပေါင်း၍ "ဂေဟအပန်းဖြေဆောင်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များ" (Ecolodge Guidelines) ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

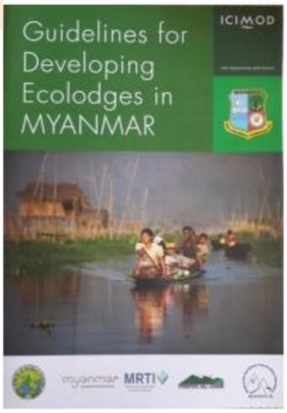

Ecolodge ဆိုသည်မှာ

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း၊ ခရီးသွား ဧည့်သည်များ၏ မိမိကိုယ်မိမိ တာဝန်ယူမှုနှင့် ဒေသခံပြည်သူ များ၏ တက်ကြွသော ပူးပေါင်းပါဝင်မှု စသည့်အချက်များ အဓိက ပါဝင်သော လုပ်ငန်း

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ(အဆက်)

Ecolodges / Ecoresorts ဂေဟအပန်းဖြေဆောင်၊ နားနေဆောင်များတည်ဆောက်ခြင်း

(၁) အဆောက်အအုံများသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများအပေါ် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေမှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်။

(၂) ဇိမ်ခံ၊ အထပ်မြင့်၊ ထူးဆန်းပုံစံများမဖြစ်စေပဲ ဒေသရှိ သစ်၊ ဝါး၊ ကြိမ်တို့ကဲ့သို့ ပစ္စည်းများနှင့် ဦးစားပေးဆောက်ရန်လိုပါမည်၊

(၃) သဘာဝအခြေခံ/ ဂေဟဗေဒ/ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှု၊ ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေမှု ဖြစ်စေသည့် ဒီဇိုင်းပုံစံကို ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ရန်။

Ecolodge ပုံစံများ

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ(အဆက်)

Ecolodges / Ecoresorts ဂေဟအပန်းဖြေဆောင်၊ နားနေဆောင်များတည်ဆောက်ခြင်း

(၄) စွမ်းအင်နှင့် ရေအသုံးပြုမှုကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည့် ပုံစံ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ အပန်းဖြေနိုင်သည့် ပုံစံဖြစ်ရပါမည်။

(၅) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုပြင်ပသို့ယူဆောင်ခြင်း၊ မီးရှို့ဖျက်စီးခြင်းတို့ပြုလုပ်ရန်နှင့် ရေဆိုးများကို သဘာဝချောင်း၊ ရေကန်၊ အင်း၊ အိုင်၊ မြစ်များအတွင်း သို့မစွန့်ပစ်ရန်။

Ecolodge ပုံစံများ

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ(အဆက်)

- **ဗဟုသုတနှင့် အသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်း**

- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ ဂေဟဗေဒနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲဆိုင်ရာများ နှင့် ရေရှည်တည်တံ့စေရေး ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများ ပြသခြင်း၊
- ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံများတို့ကို ဗဟုသုတ၊ အသိပညာပေးနိုင်ရေး ပြသခြင်း၊
- ဒေသခံတိုင်းရင်းသားရိုးရာ အကများ၊ အစားအသောက်များ၊ လူနေမှုစရိုက်များကိုပါ လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းထည့်သွင်းခြင်း၊
- ဒေသ၏ ရိုးရာ ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းများကို သရုပ်ဖော်ပြသခြင်း၊
- သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေပေးခြင်း

  Visitors Centre သို့မဟုတ် Information/ Education Exhibits များထည့်သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ(အဆက်)

- **CSR / PES/ Biodiversity Offset လုပ်ငန်းများ ထည့်သွင်းခြင်း**

(၁) လုပ်ငန်းမှ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်၏ ရာခိုင်နှုန်းအချိုးတစ်ခုကို CSR လုပ်ငန်းစဉ် အတွက် ပြန်လည်ထည့်ဝင်ပေးခြင်း၊

(၂) ဒေသခံများ အမြင်တွင် ၎င်းတို့ဘဝကို ပိုမိုတိုးတက်လာစေသည့် လုပ်ငန်းအဖြစ် သိသာမြင်သာလာစေခြင်းနှင့် နားလည်ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေခြင်း၊

(၃) ဂေဟစနစ်ပျက်စီးယိုယွင်းမှုအတွက် ပြန်လည် တည်ထောင်ပေးသည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊

(၄) ဒေသခံတို့အတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးများ ပိုမိုတိုးတက်လာစေခြင်း၊

(၅) နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်များ ရယူထားခြင်း။

သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

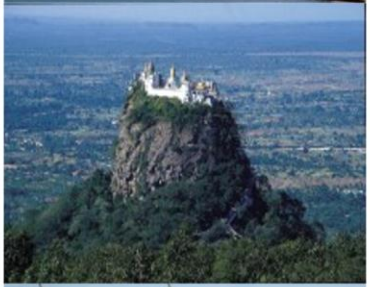

- နိုင်ငံရှိ သဘာဝအမွေအနှစ်များ ရေရှည်တည်တံ့စေနိုင်ခြင်း
- နိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုခြင်း၊
- နိုင်ငံ၏ ပုံရိပ်အား ကမ္ဘာနိုင်ငံများမှ ပိုမိုသိရှိစေခြင်း၊
- ဒေသခံ/တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ လက်မှုပစ္စည်းများ၊ ဒေသထွက်ကုန်များ၊ အမှတ်တရပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်းနှင့် ခရီးသွားဧည့်သည့်များအတွက် လမ်းပြအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့မှ ဒေသခံပြည်သူများ၏ ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းတိုးပွားလာနိုင်ခြင်း၊
- ဒေသခံပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတိုးပွားလာပြီး လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုခြင်း၊

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ညစ်ညမ်းမှုများ

၁။ အမှိုက်များ စုပုံများပြားလာခြင်း- Waste Management

၂။ ရေသုံးစွဲမှုနှင့် စွန့်ပစ်ရေများများပြားလာခြင်း -Water usage/ save water

၃။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပိုမိုသုံးစွဲရခြင်း- Electrical Power/ Energy

၄။ သားငှက်တိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များကို ထိခိုက်ခြင်း - Wild Fauna and Flora

၅။ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချလာသူများပြားလာခြင်း- Migrants

ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်(Way Forward)

- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားစခန်းများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ဖော်ဆောင်နိုင်မည့်အလားအလားများ ဆန်းစစ်ခြင်းများ ဖော်ထုပ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- နိုင်ငံအတွင်း အဓိကကျ သည့် နိုင်ငံအတွင်းရှိ ထူးခြားသည့် ဂေဟစနစ်နှင့် သဘာဝရှုခင်းများ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ စရိုက်များစသည်တို့ကို ဆန်းစစ်လေ့လာဖော်ထုတ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- သတ်မှတ်ထားသည့် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားစခန်းများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ထပ်မံတိုးချဲ့သတ်မှတ် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်(Way Forward)

- ဒေသခံများ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းရရှိစေမည့် ဒေသခံအခြေပြုသဘာဝခရီးသွားလုပ်ငန်း (Community based Ecotourism-CBET) များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- COVID-19 အလွန် စီးပွားရေးပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ အနှစ်သာရကို ပေါ်လွင်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

- ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၊ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်(Way Forward)

- သစ်တောနယ်မြေများနှင့် **သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် ဒေသခံအစုအဖွဲ့ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ** (Community Conserved Protected Area)များ ကို ပိုမိုတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- **ရှားပါးမျိုးစိတ်များနှင့် ယင်းတို့၏ နေရင်းဒေသများ (Natural Habitat)**အပေါ် ထိခိုက်မှုမရှိစေရေး လည်ပတ် လေ့လာခွင့်ပြုမည့် နေရာများနှ င့် အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်ထားရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန

ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းအကြောင်းဆွေးနွေးတင်ပြချက်

တင်ပြသူ–

ဦးဇော်မျိုးလတ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးရုံး

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၇) ရက်

တင်ပြမည့်အချက်များ

- ❑ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း
- ❑ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရာတွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ
- ❑ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းဖြင့်ရရှိလာမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ
- ❑ ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည့်အချက်များ
- ❑ သုံးသပ်တင်ပြချက်

(2)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ

Ecotourism is a type of nature -based tourism activity in which the visitor's essential motivation is to observe, learn, discover, experience and appreciate biological and cultural diversity with a responsible attitude to protect the integrity of the ecosystem and enhance the well -being of the local community.
Source: UNWTO Tourism Definitions (2019)

Ecotourism: Responsible travel to natural areas that conserves the environment, socially and economically sustains the well-being of the local people, and creates knowledge and understanding through interpretation and education of all involved.
(Source: Global Ecotourism Network)

Ecotourism is defined as "responsible travel to natural areas that conserves the environment and improves the well-being of local people." (The International Ecotourism Society, 1990)

"သဘာဝ ရေမြေတောတောင်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ မိရိုးဖလာ အလေ့အထနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု များကို တန်ဖိုးထား လေ့လာရန်ဖြစ်ပြီး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံ များကို တာဝန်သိစွာထိန်းသိမ်း၍ ဒေသခံများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်း၊ လူမှုစီးပွားဘဝနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာထိန်းသိမ်း ရေး အသိပညာများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေသည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြစ်သည် "

(3)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ

Different between nature based tourism and ecotourism

All tourism

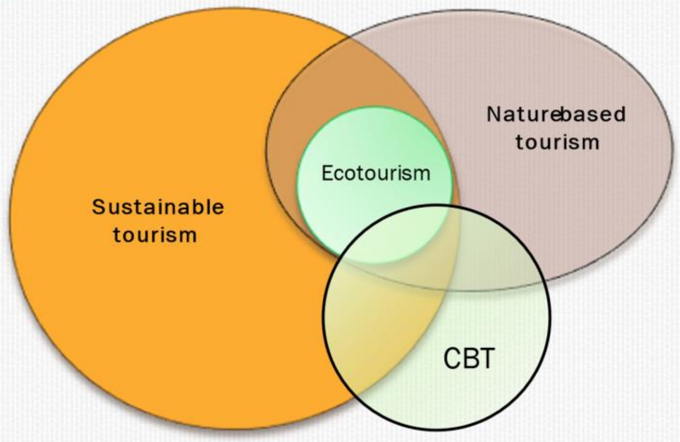

(4)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ သဘာဝနယ်မြေများနှင့် အနီးဝန်းကျင်ရှိ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်နေသော လုပ်ငန်းများကိုရည်ညွှန်းပြီး အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါအချက် (၃) ချက်ကိုအဓိကထားသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ပါသည်-

(က) ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် ဂေဟစနစ်ထိန်းသိမ်းရေး၊

(ခ) သဘာဝနယ်မြေများရှိ သဘာဝအနေအထားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို လာရောက်လည်ပတ် သူများမှ နားလည်သိရှိလာစေရန်နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် လာစေရန် ပညာပေးခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝနယ်မြေများနှင့် အနီးဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသည့် ဒေသခံများမှ သဘာဝ နယ် မြေထိန်းသိမ်းရေးကို ထိခိုက်စေသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို မပြုလုပ်စေရန်နှင့် သဘာဝနယ်မြေ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ၎င်းတို့မှ လူမှုစီးပွားရေးဆိုင် ရာ အကျိုးအမြတ်များ ရရှိခံစားနိုင်စေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝနယ်မြေများအတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု မဟာဗျူဟာ ၂၀၁၅-၂၀၂၅)

(5)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

- **မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝနယ်မြေများအတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း မူဝါဒနှင့်အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု မဟာဗျူဟာ (၂၀၁၅-၂၀၂၀)**

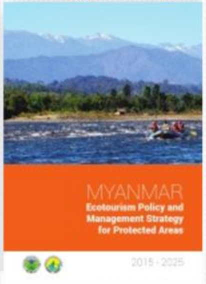

(၁) အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ ပိုမိုခိုင်မာ လာစေခြင်း

(၂) သဘာဝနယ်မြေများအတွင်းနှင့် အပြင်တွင် သဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံချက် ရေးဆွဲခြင်းအား တိုးမြှင့်သွားရန်

(၃) ဒေသခံပြည်သူ များ ပူးပေါင်းပါဝင် လာစေခြင်း

(၄) အခြေခံအဆောက် အဦများ နှင့် တာဝန် ယူနိုင်စွမ်းရှိသည့် စီး ပွားရေးလုပ်ငန်း နမူ နာပုံစံများတွင် ရင်း နှီးမြှုပ်နှံခြင်း

(၅) သုတေသန ပြု လုပ်ခြင်းနှင့် စောင့် ကြည့်လေ့လာခြင်း ဆိုင်ရာ မူဘောင် များ ပိုမိုခိုင်မာလာ စေခြင်း

(၆) ဈေးကွက် ရှာဖွေမှုနှင့်ရှင်းလင်းတင်ပြမှု များ ပိုမိုခိုင်မာ စေခြင်း

- **ဂေဟတည်းခိုဆောင်ဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်စာစောင် (Ecolodge Guidelines)” ၂၀၁၇ ခုနှစ်**

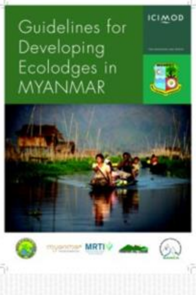

(6)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းမျှော်မှန်းချက်

“သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိသော သဘာဝ နယ်မြေ ကွန်ယက်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထူးခြားသော ဂေဟစနစ်များကို ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အဆိုပါထူးခြားသည့် နေရာများတွင် နေထိုင်ကြသည့် လူမျိုးစုများအတွက် ဂုဏ်ယူနိုင်စေရန်အတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းမူဝါဒများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းပုံစံများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနည်းလမ်းများကို အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ အားလုံးမှ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။”

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းရည်မှန်းချက်

- ၂၀၂၀ တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ကောင်းမွန်သော သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုအခြေအနေ များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိပြီးဖြစ်ရမည်။
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ကို ထိုးဖောက်နိုင်ရန်
- သဘာဝနယ်မြေများနှင့် အနီးဝန်းကျင်တွင် ခရီးသွားဧည့်သည်များအတွက် ဝန်ဆောင်မှုလိုအပ်ချက်များကို သိရှိနိုင်ရန် အတွက် မူဘောင်တစ်ခုရေးဆွဲမည်။
- စိတ်ဝင်စားမှုမြင့်မားသော သဘာဝနယ်မြေများကို ရွေးချယ်၍ စတင်စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်ပြီး နည်းလမ်းကောင်းဖော်

(7)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

❑ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝနယ်မြေများအတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း မူဝါဒနှင့်အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုမဟာဗျူဟာ (၂၀၁၅-၂၀၂၀)

(၁) အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ ပိုမိုခိုင်မာလာစေခြင်း
- ၁.၁. သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံကိန်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း
- ၁.၂. သဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း အတွက် ဥပဒေနှင့် အာဏာ သက်ရောက်မှု တောင့်တင်းခိုင်မာစေခြင်း
- ၁.၃ သဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းမှုမူဘောင် တည်ထောင်ခြင်း

(၂)သဘာဝနယ်မြေများအတွင်းနှင့် အပြင်တွင် သဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွား လုပ်ငန်း စီမံချက် ရေးဆွဲခြင်းအား တိုးမြှင့်သွားရန်
- ၂.၁ သဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံချက်နှင့် စီမံ ခန့်ခွဲမှုတွင် လူစွမ်း အားအရင်း အမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် တည်ဆောက်ခြင်း
- ၂.၂ သဘာဝနယ်မြေများ၏ ဧရိယာနယ်ပယ်များ အတွက် သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက်များရေးဆွဲခြင်း

(၃) ဒေသခံပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေခြင်း
- ၃.၁ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ဆိုင်ရာ အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများ အခွင့် အလမ်းများကို ဒေသ ခံပြည်သူများ သိရှိစေ ရန် အသိပညာပေး ခြင်း
- ၃.၂ သဘာဝနယ်မြေ များရှိလူမှုအဖွဲ့ အစည်းများအတွက် စီး ပွားရေး၊အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွ က်ပေးခြင်း
- ၃.၃ သဘာဝ နယ်မြေ များရှိ လူမှုအဖွဲ့အ စည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်၍ ပုဂ္ဂလိက အခန်း ကဏ္ဍ ဆိုင်ရာ အသိပညာ၊ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ တည်ထောင်ခြင်း

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများ နှင့် တာဝန်ယူနိုင်စွမ်းရှိသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း နမူနာပုံစံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း
- ၄.၁ သဘာဝနယ်မြေ များ၏ အတွင်းနှင့် အပြင်တွင် အခြေခံ အဆောက်အဦ များ တိုးမြှင့်ခြ င်း
- ၄.၂ သဘာဝနယ်မြေ များ အတွက် ဆန်း သစ်သည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း နမူနာများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် ခြင်း
- ၄.၃ ဆင်အသုံးပြု သည့် ခရီးသွားလုပ် ငန်းတွင် တာဝန်ယူမှု ဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့် ကောင်း အားတိုးမြှင့် ခြင်း

(၅) သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းဆိုင်ရာ မူဘောင် များ ပိုမိုခိုင်မာလာ စေခြင်း
- ၅.၁ ခရီးသွားလုပ်ငန်း နှင့် သဘာဝ နယ်မြေများ ကြားဆက်နွယ်မှုဆို င်ရာ အသိပညာတိုးမြှင့် ခြင်း

(၆) ဈေးကွက်ရှာဖွေမှုနှင့်ရှင်းလင်းတင်ပြမှု များ ပိုမိုခိုင်မာ စေခြင်း
- ၆.၁ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် သဘာဝ အခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ အသိပညာမြှင့်တင် ခြင်း
- ၆.၂ ခရီးသွား လုပ်ငန်း ဈေး ကွက်မြှင့်တ င် ခြင်း မဟာဗျူ ဟာနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိ စေရေး မြန်မာ့ သဘာဝအခြေ ခံ ခရီးသွားလုပ် ငန်း ဈေးကွက် မြှင့်တ င်ခြင်း စီမံချက်အားဖန် တီးခြင်း

မဟာဗျူဟာအစီအစဉ်	(၆) ရပ်
အဓိကရည်ရွယ်ချက်	(၁၄) ရပ်
လုပ်ငန်းရပ်	(၆၂) ရပ်

(8)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

ECOTOURISM POLICIES

ASEAN MEMBER STATE	ECOTOURISM POLICY
Brunei Darussalam	Ecotourism Master Plan
Cambodia	National Ecotourism Policy and Strategy (2009-2020)
Indonesia	Supported by DMO system
Lao PDR	National Ecotourism Strategy and Action Plan 2005-2010
Malaysia	National Ecotourism Plan 2016-2025
Myanmar	Ecotourism Policy and Management Strategy 2015-2025
Philippines	National Ecotourism Strategy and Action Plan (2013-2022)
Singapore	Supported by National Biodiversity Strategy and Action Plan 2009
Thailand	National Ecotourism Action Plan 2002-2006
Vietnam	Supported by Vietnam Tourism Plan 2020

(9)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

- သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၏ **တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝ အပင်များကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ (၁၉၉၄)၊ နည်းဥပဒေ (၂၀၀၂)** တို့တွင် သဘာဝအခြေခံခရီး သွားလုပ်ငန်းအတွက် ခွင့်ပြုချက် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည် -
  - (က) သဘာဝနယ်မြေအတွင်း လုံးဝတားမြစ်ထားသောဒေသမှအပ သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်ကြောင်း၊
  - (ခ) သဘာဝနယ်မြေများအတွင်း သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပြီး၊ ဝင်ငွေ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို သဘာဝနယ်မြေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြန်လည်ရင်းနှီးသုံးစွဲခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း။
- ၁၉၉၈ - ခုနှစ် ကပင်စတင်တွင်ကျယ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့
- ၂၀၀၅ - ခုနှစ်တွင် သဘာဝနယ်မြေ ဖြစ်သည့် ဥယျာဉ်/ ဘေးမဲ့တောများ၊ ဆင်စခန်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်များကို ထည့်သွင်းပြီး ခရီးသွားစခန်းနေရာ(၁၅)ခုကို သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။
- ၂၀၁၁- ခုနှစ်တွင် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားစခန်းများကို (၂၁)ခုသို့ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

(10)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

ကချင်ပြည်နယ်

၁။ ခါကာဘိုရာဇီအမျိုးသားဥယျာဉ်(AHP)

၂။ ဖုန်ကန်ရာဇီဘေးမဲ့တော

၃။ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းဘေးမဲ့တော

၄။ အင်းတော်ကြီးကန်ဘေးမဲ့တော(AHP)(MAB)

ချင်းပြည်နယ်

၅။ နတ်မတောင်အမျိုးသားဥယျာဉ်(AHP)

မွန်ပြည်နယ်

၆။ ကျိုက်ထီးရိုးဘေးမဲ့တော

ရှမ်းပြည်နယ်

၇။ အင်းလေးကန်ဘေးမဲ့တော(AHP)(MAB)

၈။ ပန်းလောင်နှင့်ပြဒါးလင်းဂူဘေးမဲ့တော

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၉။ အလောင်းတော်ကဿပအမျိုးသားဥယျာဉ် (AHP)

၁၀။ချပ်သင်းဘေးမဲ့တော

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

၁၁။ လှော်ကားသဘာဝဥယျာဉ်

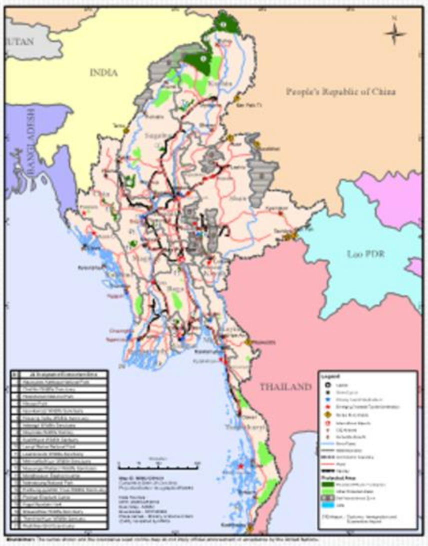

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

၁၂။ ပုပ္ပါးတောင်ဘေးမဲ့တောဥယျာဉ်

၁၃။ လောကနန္ဒာဘေးမဲ့တောဥယျာဉ်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

၁၄။ ရွှေစက်တော်ဘေးမဲ့တော

၁၅။ဝက်သည်းကန်ဘေးမဲ့တော

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

၁၆။မိုးယွန်းကြီးအင်းဘေးမဲ့တော

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

၁၇။ မိန်းမလှကျွန်းဘေးမဲ့တော(AHP)

၁၈။သမီးလှကျွန်းဘေးမဲ့တော

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

၁၉။လန်ပိကျွန်းအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်(AHP)

မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းဆင်စခန်းများ

၂၀။ မြိုင်ဟေဝန်ဆင်စခန်း

၂၁။ ဖိုးကျားဆင်စခန်း

(11)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

အာဆီယံအမွေအနှစ်ဥယျာဉ်(ASEAN Heritage Park)

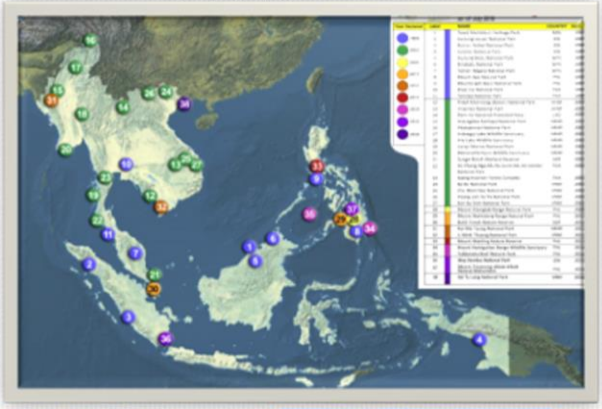

ဒေသတွင်း အာဆီယံ(၁၀)နိုင်ငံ၌ အာဆီယံ အမွေအနှစ် ဥယျာဉ် (AHP) (၃၈) ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ (၇) ခု ပါဝင်-

ကချင်ပြည်နယ်

၁။ ခါကာဘိုရာဇီအမျိုးသားဥယျာဉ် (၂၀၀၃)

၂။ အင်းတော်ကြီးကန်ဘေးမဲ့တော (၂၀၀၃)

ချင်းပြည်နယ်

၃။ နတ်မတောင်အမျိုးသားဥယျာဉ် (၂၀၁၂)

ရှမ်းပြည်နယ်

၄။ အင်းလေးကန်ဘေးမဲ့တော (၂၀၀၃)

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၅။ အလောင်းတော်ကဿပအမျိုးသားဥယျာဉ်(၂၀၀၃)

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

၆။ မိန်းမလှကျွန်းဘေးမဲ့တော (၂၀၀၃)

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

၇။ လန်ပိကျွန်းအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်(၂၀၀၃)

(12)

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

RAMSAR Sites ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	သတ်မှတ်သည့်ခုနှစ်
၁။	မိုးယွန်းကြီးအင်း တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	၂၀၁၄
၂။	အင်းတော်ကြီး တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ကချင်ပြည်နယ်	၂၀၁၆
၃။	မိန်းမလှကျွန်း တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	၀၁၇
၄။	အင်းလေးကန် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော	ရှမ်းပြည်နယ်	၂၀၁၈
၅။	မုတ္တမ ပင်လယ်ကွေ့	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ်	၂၀၂၀
၆။	နံ့သာကျွန်းနှင့် မေယုမြစ်ဝ	ရခိုင်ပြည်နယ်	၂၀၂၀

(13)

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်နိုင်သည့်နေရာများ

- ❖ သဘာဝအမွေအနှစ်များတည်ရှိသည့်နေရာဒေသများ
- ❖ ဘူမိရုပ်သွင်ထူးခြားထင်ရှားသည့်နေရာများ
- ❖ သဘာဝရေတံခွန်စိမ့်စမ်းများ
- ❖ ထုံးကျောက်တောင်နှင့်
- ❖ သဘာဝလိုဏ်ဂူများ
- ❖ ဆင်စခန်းများ
- ❖ ရေဝပ်ဒေသများ
- ❖ ဒီရေတောများ
- ❖ အဏ္ဏဝါဒေသ
- ❖ ကျွန်းများ

(14)

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

ချင်းပြည်နယ်ရှိ ရိဒ်ရေကန် အပါအဝင် သဘာဝအခြေခံခရီးစဉ်ဒေသများတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

(16)

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မြိတ်ကျွန်းစုတွင် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း အပါအဝင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

- အဏ္ဏဝါခရီးသွားလုပ်ငန်း (Marine Tourism)
  - ရေငုပ်ခြင်း (Scuba Diving)
  - ရေအောက်ရှုခင်းများလေ့လာခြင်း (Snorkeling)
  - ကမ်းခြေများတွင် အနားယူလည်ပတ်ခြင်း (Beach)
  - ဒီရောက်တောအတွင်းလေ့လာခြင်း (Mangrove Forest)

(17)

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မြိတ်ကျွန်းစုတွင် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း အပါအဝင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

- အဏ္ဏဝါခရီးသွားလုပ်ငန်း (Marine Tourism)
  - ရေငုပ်ခြင်း (Scuba Diving)
  - ရေအောက်ရှုခင်းများလေ့လာခြင်း (Snorkeling)
  - ကမ်းခြေများတွင် အနားယူလည်ပတ်ခြင်း (Beach)
  - ဒီရေတောအတွင်းလေ့လာခြင်း (Mangrove Forest)

(17)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

သဘာဝအခြေခံခရီးစဉ်အသစ်များဖော်ဆောင်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည့်အချက်များ

(၁) သဘာဝအခြေခံခရီးသွားဒေသအဖြစ်အလားအလာရှိခြင်း (Ecotourism Potential)

(၂) သွားလာရလွယ်ကူခြင်း (Accessibility)

(၃) ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များရှိခြင်း (Tourism Activities)

(၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရှိခြင်း (Environmental Management)

(၅) ခရီးစဉ်ဒေသ စီမံခန့်ခွဲမှုရှိခြင်း (Destination Management)

(၆) လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိခြင်း (Safety and Security)

(၇) ပညာပေးအစီအစဉ်နှင့် ရှင်းလင်းပြောကြားမှုများရှိခြင်း
(Interpretation and Educational Program)

(၈) ဒေသခံများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု
(Community Involvement & Participation)

(18)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခြင်းဖြင့် ရရှိလာမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ

- သဘာဝ အမွေအနှစ်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များအားကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း
- စီပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ တိုးပွားစေခြင်း
- ဒေသခံပြည်သူများ၏ ဘဝအရည်အသွေးအားမြှင့် တင်ပေးခြင်း

(19)

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်ထိခိုက်လာနိုင်မည့်အချက်များ

- **ဂေဟစနစ်များ**
  - အဆောက်အဦးများဆောက်လုပ်ခြင်း
  - လမ်းဖောက်ခြင်း
- **သားငှက်တိရစ္ဆာန်များ**
  - နေရင်းနှင့် သားပေါက်နေရာပြောင်းလဲ
  - မော်တော်/ရေယာဉ်သံများကြောင့် နေရပ်ပြောင်းလဲ
- **သစ်ဝင်**
  - အခြားမျိုးရင်းများဝင်ရောက်လာနိုင်ခြင်း
- **မြေ**
  - မြေဆီလွှာသိပ်သည်းသွားခြင်း
  - ပြုပြင်ခံရခြင်း
- **ဒေသခံပြည်သူလူထု**
  - ဒေသတွင်းကုန်ဈေးနှုန်းများကြီးမြင့်လာနိုင်ခြင်း၊
  - ပြောင်းရွှေ့/လူဦးရေတိုးတက်လာခြင်း။
  - စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ တိုးပွားလာခြင်း၊
  - ယဉ်ကျေးမှုများ ကူးလူးရောယှက်လာနိုင်ခြင်း၊
  - ဒေသခံများ၏ လွတ်လပ်စွာသွားလာနိုင်တဲ့ နေရာများတွင် အကန့်အသတ်ရှိလာခြင်း၊

(20)

ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည့်အချက်များ

- ကုဗစ်-၁၉ ကြောင့် ပြောင်းလဲလာသည့် ခရီးသွားပုစံနှင့်ကိုက်ညီသည့် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းကို ထိမိစွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
- ထူးခြားသည့် ဂေဟစနစ်နှင့် ဘူမိရုပ်သွင်များ၊ သဘာဝရှုခင်းများ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ စရိုက်များရှိသည့် နေရာဒေသတို့အား ဆန်းစစ်လေ့လာဖော်ထုတ်သွားရပါမည်။
- ဒေသခံပြည်သူများအား ၎င်းတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များအား ကျင်းပနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရပါမည်။
- ဒေသတွင်း တည်းခိုနိုင်ရေး၊ အပန်းဖြေအနားယူနိုင်ရေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက် ထားရန်၊
- ဒေသခံပြည်သူများအား ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၊ ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာများ အား ဖြန့်ဖြူးပေးရန်၊
- စနစ်တကျဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ခရီးစဉ်ဒေသစီမံ အုပ်ချုပ်မှု အဖွဲ့များအားစနစ်တကျ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်ရန်ပါသည်။

(21)

သုံးသပ်တင်ပြချက်

- ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရာတွင် သတ်မှတ် စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေး ကြီးကြပ်ရန်၊
- ခရီးသွားလုပ်ငန်း ပမာဏ၊ အကျိုးရလဒ်၊ သက်ရောက်မှုများအား သေချာစွာတွက်ချက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဒေသခံပြည်သူလူထုအား ထိခိုက်မှုနည်းနိုင်သမျှနည်းစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကုန်စည်တို့အားတို့အား ဒေသထွက်ကုန်များကိုသာ တတ်နိုင်သမျှ အသုံးပြုရေး စီမံထားရန်၊
- ဒေသခံပြည်သူများအား ၎င်းတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များအား ကျင်းပနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်၊
- ခရီးစဉ်ဒေသစီမံ အုပ်ချုပ်မှု အဖွဲ့များနှင့် ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်သော ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်နေစေရန်၊
- ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ ခရီးသွားဧည့်သည်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ရန်၊
- ခရီးသွားလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်မှုရှိ /မရှိ စဉ်ဆက် မပြတ် ဆန်းစစ်နေရန်လိုအပ်ပါသည်။
- သဘာဝနယ်မြေအားထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးအတွက် သင့်လျော်သောနည်းဖြင့် ရန်ပုံငွေ တစ်ရပ် ထူထောင်ထားရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

(22)

ကျေးဇူးတင်ပါသည်…
“ Take nothing but photographs,
Leave nothing but footprints ”

ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု

Group A

17.12.2021

GROUP MEMBERS

- U Zaw Min Naung
- U Lynn Htut Oo
- Daw thandar Soe Yi
- U Tin Myo Aung
- Daw Khin Myo Thwin
- U Kyaw Win
- Daw Khin Ohnmar
- Daw Aye Aye Maw
- U Thet Paing Cho
- Daw Phyu Phyu Than
- Daw Aye Aye Maw
- U Thet Paing Cho
- Daw Phyu P hyu Than
- Daw Aye Win Sandar Chit
- Daw Aye Ei Ei Cho
- Daw Moe Moe Lwin
- U Thant Lwin Aung
- Daw Myat Thin Khaing
- Daw Yamin Thu
- Daw Khaing Zar Mon
- U Zaw Thet Oo
- DHT (Yangon)
- DHT (Taunggyi)
- DHT (Myitkyina)
- DHT (Magway)
- DHT (Thandwe)
- DHT (Taungoo)
- DHT (Loikaw)
- DHT (Bamaw)
- DHT (Pyi)
- CTD

CONTENT

1. Tourism and Economy
2. Business Planning and Marketing Issues in Ecotourism
3. Creating a Business Plan
4. Why do we need to consider social sustainability in Ecotourism?
5. Ecotourism and Ecolodge Accomodation
6. Recommendation

TOURISM & ECONOMY

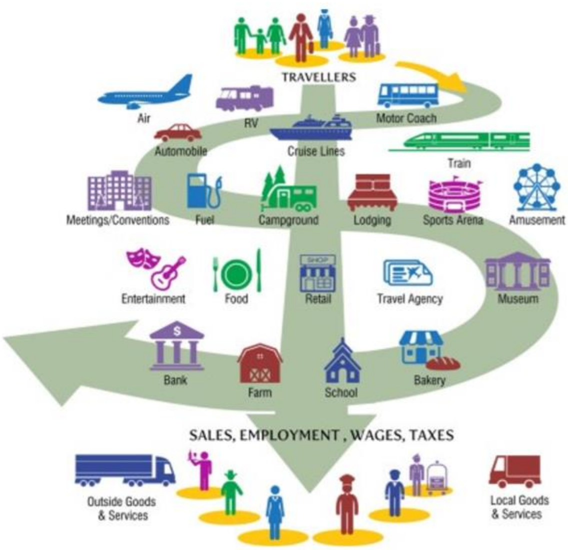

ECONOMIC CONTRIBUTION OF TRAVEL AND TOURISM

- One of the world's major economic sectors.
- Tourism supports one in 10 jobs and provides livelihoods for many millions more in both developing and developed economies.
- The third-largest export category (after fuels and chemicals) and in 2019.
- It accounted for 7% of global trade.
- For some countries, it can represent over 20% of their GDP.
- Export revenues from tourism could fall by $910 billion to $1.2 trillion in 2020.
- It could reduce global GDP by 1.5% to 2.8% (UNWTO).

ECONOMIC IMPACT OF TRAVEL AND TOURISM

(Source: https://wttc.org/Portals/ 0/Documents/Reports/ 2021/Global%20 Economic%20Impact% 20and%20 Trends%202021.pdf?ver=2021-07-01-114957-177)

BUSINESS PLANNING AND MARKETING ISSUES IN ECOTOURISM

- Some people entering in ecotourism sector have a lack of buisness skill.
- Do not well prepare the business plan.
- They fail to identify goals and objectives (unrealistic goals).
- Do not know if a viable market opportunities exit.
- Lack of marketing knowledge (do not knowing who the target market is, not understanding its habits and buying power, not having the clear ideas of how to reach the market).

(source: The Ecnlyopedia of Ecotourism by David B. Weaver)

CREATING A BUSINESS PLAN

- Identifying the **Overall Purpose** of the business.
- Identify the **Activities** to be performed.
- Place the activities in proper **Sequence.**
- Identify the **Resources** required to accomplish them.

UNDERSTANDING WHERE YOUR BUSINESS IS SUSTAINABLE

- To choose ecotourism sites whether it is possible to promote for long term - sustainability.
- To analyze the environmental, social, and economic sustainability.
- To think about the benefit of future generation.

AN ECOTOURISM ENTERPRISE BUSINESS PLAN

The following three main aspects should be considered in designing a business plan for ecotourism.

1. Social Factors
2. Environmental Factors
   - Sustainability
   - Conservation
   - Responsibility
3. Economical Factors

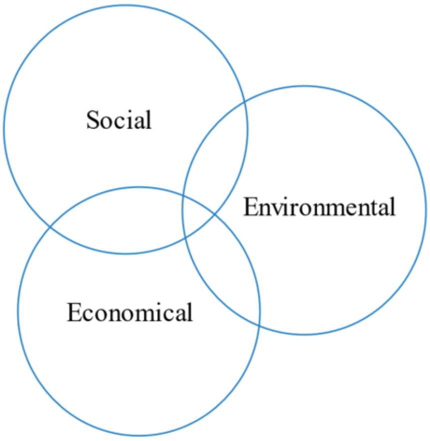

WHY DO WE NEED TO CONSIDER SOCIAL SUSTAINABILITY IN ECOTOURISM?

- Ethical Reason
- Practical Reason

ETHICAL CONCERN

- We should consider the principle of *"at least do no harm"* and respect for human rights.

- The development of ecotourism ventures should conduct as much as possible to contribute to the livelihoods and well - being of local and indigenous societies. At least it should not make them more threatening off.

(Principles also inside Rec. 5.29 of the World Parks Congress 2003)

PRACTICAL CONCERN

- Ecotourism co-exist with local and/or indigenous communities *oftentimes in rural environments–* we need to find a mechanisms to deal with such co-existence.

BUSINESS ETHICS

Business ethics is the study of business situations, activities, and decisions where issues of right and wrong are addressed. (Crane and Matten, 2004: 8)

ECOTOURISM & ECOLODGE ACCOMODATION

ECOTOURISM AND ECOLODGE ACCOMMODATION

- According to The International Ecotourism Society – TIES, "ecolodge is a term used to point out that tourist accommodation is dependent on the environment and in accord with philosophy and principles of ecotourism." (Hawkins et al., 1995).
- Ecolodges create jobs and promote sustainable development for the community from an environmental, cultural and economic point of view.

WHAT IS AN ECOLODGE AND HOW IT WORKS?

As stated in the International Finance Corporation (2004) “Ecolodges are of particular interest to the sustainable development community, because they are small, medium and microenterprises that can generate a variety of positive economic development impacts in highly rural, biodiverse areas, where other types of development underway or under consideration are frequently damaging to the environment ” (The International Finance Corporation, 2004, p. 4).

TYPES OF ECOLODGE

Ecolodge classification is mostly based on primarily activities exercised by its visitors.

Four types of Ecolodge are identified (Osland and Mackoy, 2004):

- Dedicated
- Casual
- Scientific
- Agri-ecolodges

CRITERIA FOR BUILDING ECOLODGES

- Ecolodge represent a kind of tourist accommodation which satisfies the following criteria (Mehta et al., 2002):
- Protects natural and cultural components of its surroundings.
- During construction manifests minimal influence on the environment.
- Blends in the specific context of the surroundings.
- Uses alternative, sustainable means of water consumption.
- Secures careful methods regarding waste and waste waters.
- Perform exceptionally well with local people.
- Applies programs of ecologic education on employees and tourists.
- Contributes to sustainable development of the local community through research activities.

CRITIAL ISSUES RELATED TO ECOLODGES

- Closeness of natural and cultural attractions.
- Way of managing a facility.
- Marketing
- Involving local community into process of ecolodge development.

RECOMMENDATIONS

- Ecolodge as a kind of ecotourism accommodation should find its place in future tourism development.
- Considering that ecotourism facilities cannot overpower the surrounding nature because natural and cultural/historical heritage represents the main motifs for tourists visiting protected areas.
- Designing and constructing ecotourism facilities based on traditional culture and architecture with local materials.
- Ecolodges should be designed, built and acted on ecologically and socially accepted way considering the benefit of the local community.

RECOMMENDATIONS

- Ecotourism law should be enacted by the coordination and cooperation with the Ministry of Environmental Conservation and Forestry.
- Doing business with the "do no harm" principle (social, environmental,and economical).
- Respect for the human rights of the local community and share benefits with them.
- Business investors/owners should incorporate ***corporate social responsibility***(CSR) into their business plans/models.

RECOMMENDATIONS

- Supporting financial assistance to small and medium enterprises (SMEs).
- Diversification of local products, promotion of local arts and craft should be taken into account for economic development of local communities.
- Ecotourism activities should be based on a full understanding of conservation and management issues.
- Marine ecotourism, Community -based ecotourism, and Rural ecotourism should be promoted.

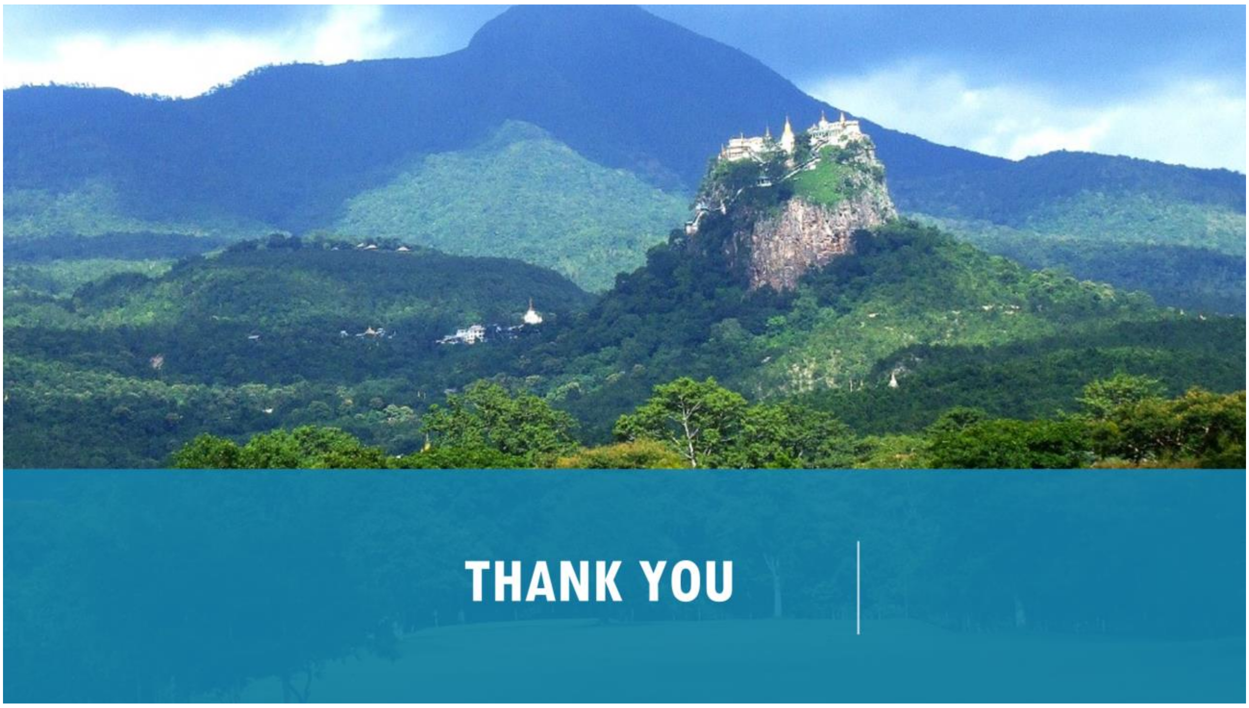

Economic Viability
Local Propsperity
Employment Quality
Social Equity
Visitor Fulfillment
Local Control
Community Wellbeing
Cultural Richness
Physical Integrity
Biological Diversity
Resource Efficiency
Environmental Purity

CSR
CORPORATE
SOCIAL
RESPONSIBILITY
GOALS
SUSTAINABILITY
RESPONSIBILITY
LONG TERM
SINCERITY
RESOURCES
ETHICS
MARKET

Pay Fair Wages
Support Local Projects
Environmental Conservation
Policies for Health and Safety

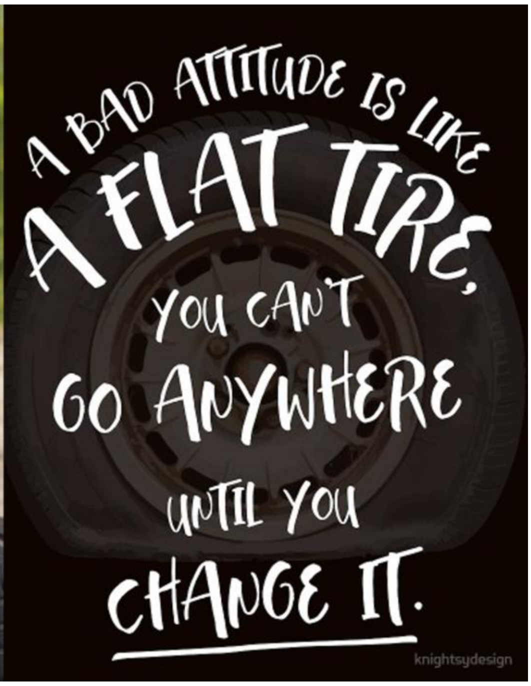
A BAD ATTITUDE IS LIKE
A FLAT TIRE,
YOU CAN'T
GO ANYWHERE
UNTIL YOU
CHANGE IT.
knightsydesign

Providing
Economic
Alternatives

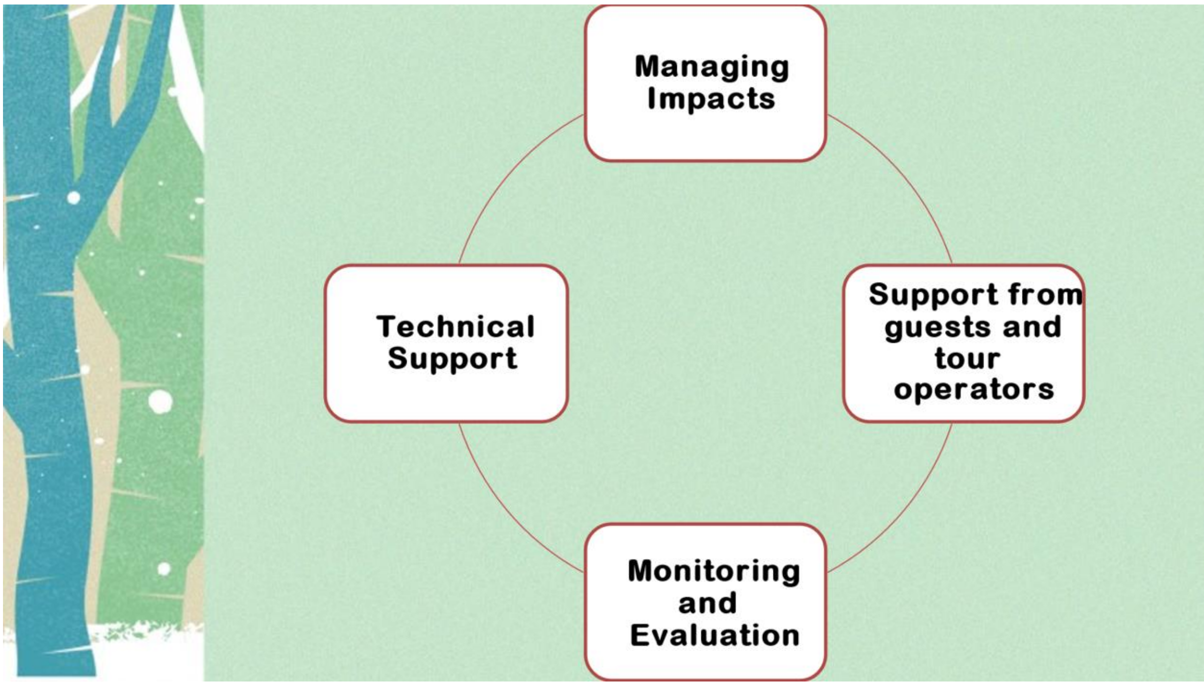
Managing Impacts
Support from guests and tour operators
Monitoring and Evaluation
Technical Support

Bestway
Finding the best way to CIT
Ensuring environmental and cultural integrity
AGREED
Working together on agreed strategy

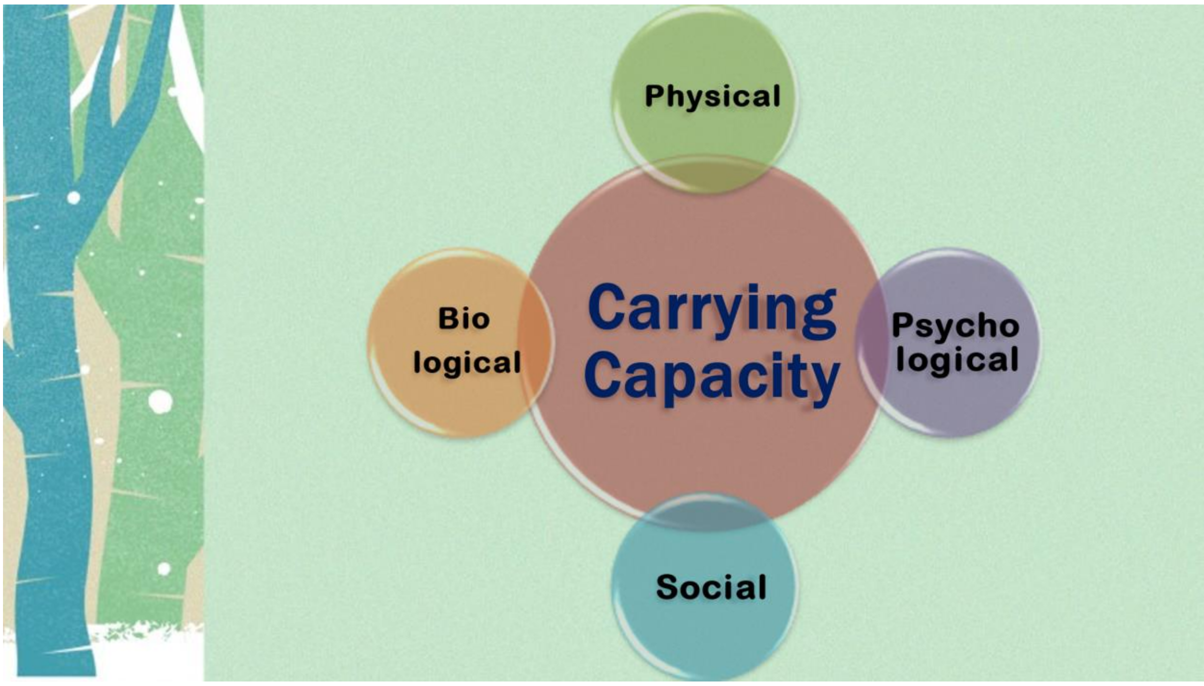
Physical
Bio
logical
Carrying
Capacity
Psycho
logical
Social

PLEASE TAKE
NOTHING BUT
PICTURES
LEAVE NOTHING
BUT FOOTPRINTS

The Role of the Travellers
ခရီးသွားဧည့်သည်များ၏ အခန်းကဏ္ဍ

တင်ပြသူ - ဦးလွှမ်းမိုး
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
ထားဝယ်ရုံး

(၁၇-၁၂-၂၀၁၃)

Ecotourism

- Natural Areas
- Conserving the environment
- Improving the well-being at the local people

Natural Area

- Special biodiversity significance (rare species, unique natural communities)
- Important animal assemblages or other ecological features

How to be a Responsibletraveller

- Support local
- Respect the local culture
- Learn and Obey
- Choose Sustainable Accommodation and Tour Operators
- Think Before you interact with wildlife
- Take only Photographs and leave only footprints
- Be use water-wise
- Decrease your Carbon footprint
- Don’t touch Anything(Especially for Marine Ecotourism)

Support Local

- Ask
- Batering
- Care
- Donate
- Eat
- Friendly Local

Respectthe local culture

- Natural
- Nature
- None

Learn and Obey

- Under command
- Under sight
- Under water sign (Especially for Marine Ecotourism)

Choose Sustainable Accommodation and Tour Operators

- Professional
- Proper
- Paddle

Think Before you interact with wildlife

- Life
- Light and Sound
- Land and Sea

Take only Photographs and leave only footprints

- Souvenir
- Sound
- Side waste

Be use waterwise

- Waste water
- Waste Fuel
- Waste resource

Decrease your Carbon footprint

- Food
- Fire
- Fuel

Don’t touch Anything (Especially for Marine Ecotourism)

- Destroy
- Danger
- Done (well)

အစိုးရကဏ္ဍနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
Group-D
Presented by
Thida Aye
Assistant Director
Tourism Promotion Department
17-12-2021

Members of
Group-D

Content
1) The stakeholders in ecotourism industry
2) Roles of stakeholders
3) Public-Private Partnership
4) PPP for Ecotourism in Myanmar
5) Key Constraints
6) Recommendations

Who are the stakeholders in ecotourism industry?

Government
Private Sectors
Ecotourism
Eco tourists
Local Communities
DPs, NGOs
Academics

• Swarbrooke (2001) divided stakeholders into five major categories namely ***government, tourists-both domestic and foreign, the host communities, tourism businesses and other related sectors***.

Key Ecotourism Stakeholders in Myanmar context
• MONRC(MOECAF)
• MOHT
• High-level state/regional government officials
• Private sector actors
• Local entrepreneurs and communities
• Development partners
Source: MOHT

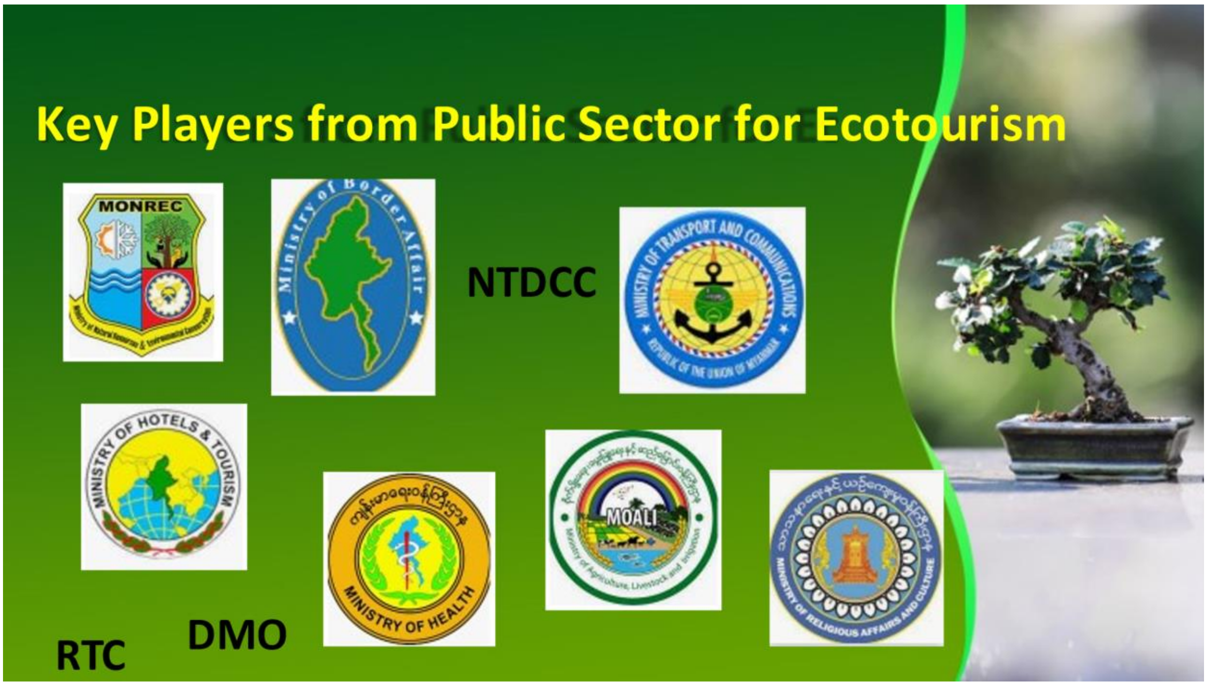
Key Players from Public Sector for Ecotourism
MONREC
Ministry of Border Affair
NTDCC
MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
MINISTRY OF HOTELS & TOURISM
MINISTRY OF HEALTH
MOALI
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS AND CULTURE
RTC
DMO

Key Players from Private sector for Ecotourism
Biodiversity And Nature Conservation Association (BANCA)
BirdLife Myanmar
Myanmar Environment Rehabilitation-conservation Network (MERN)
Wildlife Conservation Society
Myanmar Tourism Federation
International Centre for Integrated Mountain Development
BANCA
MERN
WCS
FAUNA & FLORA INTERNATIONAL
Myanmar Programme
ICIMOD
World Wide Fund For Nature
WWF

Roles of Stakeholders

Role of Public Sector
• The main role of the **Government** can be seen by carrying out a formulation of sustainable policies regarding ecotourism both in using ecotourism areas as a place for recreational, intriguing, hunting, and other activities related to ecotourism.
• Acting as facilitators and also provide interests to both the private sector and the community through each of its sustainable policies.
• .

Role of Private Sector
• To participate in the preparation of investment guidelines and marketing strategies and assist in database creation and research.
• Build and manage the required tourist facilities in places of tourist interests.
• To undertake industry training and manpower development to achieve excellence in quality of services.

Role of Development Partners, INGOs/NGOs

- Serve as vital sources of ***financial and technical assistance*** for ecotourism projects on the ground. Moreover, they can facilitate negotiations between local communities and tourism developers, ensuring that the adequate links and mutual benefits are obtained.

Role of Local Communities

- **<u>The local community</u>** play an active role in participating in activities related to promotion and this is a great opportunity to introduce the beauty of the ecotourism areas of their respective regions and the local community also plays a role in enhancing their capabilities and empowerment, a semi-formal organization that can be a good social capital in a mechanism of ecotourism developmentin the area needing.

Role of Ecotourism Stakeholders inMyanamr (Public)
high-level state/regional government officials able to secure significant budgets to, for example, undertake road and access improvementprojects;
MOECAF officials with responsibilities to determine where accommodation (ecolodge) projects and lease agreements are needed and to set out transparent processes to prepare investment and management contracts with the private sector and other actors;
MOHT officials with accommodation, license processing, marketing and project-related responsibilities, including the creation of destination management organizations;

Role of Ecotourism Stakeholders in Myanmar (Private)
private sector actors, most notably tour operators and accommodation providers that are willing to invest in product and destination related projects and activities;
local entrepreneurs and communities motivated to seek income and employment opportunities in the tourism sector, and engage with public and private sector actors in tourism and PA planning and management processes; and
Development partners interested to support conservation agendas, the implementation of destination-level interventions, and strategic components and actions of this policy and strategy.

Public-Private Partnership
Acceleration of Infrastructure provision
Faster Implementation
Value for money
Enhanced Public Management
Asset Performance & Reduced costs
Promote Privateinvestment
Improved quality service

Key Constraints
Lack of clear understanding of the key stakeholders
Not all stakeholders have the same level of interest
May be less active or not active at all

PPP for Ecotourism in Myanmar

- Establish a national level Ecotourism Working Group as a sub-committee to the TDCC (TDCC, MOHT, MOECAF, MONPED, MOLF, MTF)
- Establish PA Ecotourism Committees (MOECAF,MOHT, MONPED, MOLF, MTF)

Recommendations

- Clear planning of respective roles
- Identification of benefits to eachpartners
- Establishinglong-term commitment of both partners
- Proper interactions and collaborations amongst ecotourism stakeholders
- Collaboration and mutual trust leads to better cooperation andlong-term viability
- Periodic evaluation of the efficacy of each other

#traveldonttraffic
YOUR
ACTIONS
COUNT
www.bearesponsibletraveller.org
THANK YOU

“သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး” အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များ

(၁၇-၁၂-၂၀၂၁) ရက်နေ့တွင် ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျောက်စိမ်းခန်းမ၌ မွန်းလွဲ (၁:၀၀) နာရီမှ ညနေ (၅:၀၀)နာရီအထိ သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု၊ ခရီးသွား ဧည့်သည်များ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ အစိုးရကဏ္ဍနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ကို ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ဆွေးနွေးချက်ရလဒ်များမှာ လိုအပ်သော နည်းပညာ အထောက်အပံ့များ ရရှိစေရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ နှင့်ဒေသတွင်းသဘာဝ အခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအသင်း အဖွဲ့များတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် CSR လုပ်ငန်းစဉ်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးရေး၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနယ်မြေများရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာထောက်ပံ့နိုင်ရေး၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွား ဧည့်သည်များသည် ကျွမ်းကျင်မှုရှိ၍ အရည်အသွေးပြည့်ဝသော လမ်းညွှန်လမ်းပြ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် သွားလာလည်ပတ်ရသဖြင့် ကျွမ်းကျင်မှုရှိသောဧည့်လမ်းညွှန်၊ ဧည့်လမ်းပြများ ပေါ်ထွက် လာရေးလိုအပ်သည့် သင်တန်းများ စီစဉ်ပို့ချပေးနိုင်ရေး၊ သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းနယ်မြေများ ထိခိုက်ပျက်စီးမှု မရှိစေရေးအတွက် ဧည့်သည်များ လေးစားလိုက်နာရမည့် အချက် များကို ခရီးစဉ်ဒေသများတွင် သိသာထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပေးထားရေး (သို့မဟုတ်) ခရီးစဉ် စီစဉ်သူမှ ကြိုတင်ရှင်းလင်း ပြောကြားပေးထားရေး၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင် လုပ်ကိုင် သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို တိကျစွာသတ်မှတ်ဖော်ပြရေး၊ သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်း နယ်မြေများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ရေးတို့အတွက် ပုံမှန် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး၊ ရှင်းလင်း၍ သိသာမြင်သာသော အကျိုးရလဒ်ခွဲဝေမှုကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ထားရှိနိုင်ရေး၊ သဘာဝ အခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်

သက်ဆိုင်သည့် Checklist နှင့် Guidelines များ ရေးဆွဲ ထားရှိရေး စသည့်ရလဒ်များကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

“သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ”

၁၇-၁၂-၂၀၂၁ (စနေနေ့)

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဌေးအောင်မှ အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားစဉ်

"သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ"
၁၇-၁၂-၂၀၂၁ (စနေနေ့)

Pannel Disscussion ပြုလုပ်ခြင်း
ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းနှင့်အမှတ်တရလက်ဆောင်ပေးအပ်ခြင်း

"သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ"

၁၇-၁၂-၂၀၂၁ (စနေနေ့)

ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းနှင့်အမှတ်တရလက်ဆောင်ပေးအပ်ခြင်း

“သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ”

၁၇-၁၂-၂၀၂၁ (စနေနေ့)

ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းနှင့်အမှတ်တရလက်ဆောင်ပေးအပ်ခြင်း

"သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ"

၁၇-၁၂-၂၀၂၁ (စနေနေ့)

ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းနှင့်အမှတ်တရလက်ဆောင်ပေးအပ်ခြင်း